PAZARTESİ
17
TEMMUZ
1939

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No 24
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İSTANBUL
Telefon — 20796
İkinci yıl — No. 433

YENİ SABAH

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Türkiye — Ecnebi
900 Kr. Senelik 2400 Kr.
500 Kr. 6 aylık 1250 Kr.
260 Kr. 3 aylık 650 Kr.
90 Kr. 1 aylık 350 Kr.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira

HER YERDE
3
KURUŞ

Dost Tekmesi

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Almanlar dünyanın bugünkü rahatsızlığının yegâne sebebi Dançiğin Almanyaya ilhak edilmemesinden ibaret olduğu propagandasını bütün kuvvetlerile takip ederken ve herkeste bir, Dançiğin umumî bir harp felâketlerini ve mes'uliyetlerini göze almıya değmez bir mahiyet arzettiği, binaenaleyh Almanyaya verilmesinde bir mahzur olmadığı kanaatini tevlide çalışırken, İtalyadan akseden bir ses, herkeste büyük bir hayret uyandırdı.

Bir İtalyan gazetesi, Dançiğ meselesinin, Almanyanın arzusuna göre halledilmesi, Avrupayı tehdit eden harbi uzaklaştırmıya kifayet etmiyeceğini temin etmekle o hararetli Alman politikasına soğuk bir su katmıştır. Filhakika İngiliz ve Alman membalarından bu yolda bir söz aksetmiş olsaydı, onların suiniyet besledikleri, Almanların sözlerinden haksız yere şüphe etikleri iddia olunacak ve mihver devletlerinin masumiyetleri, mazlumiyetleri ileri sürülecekti. Fakat şimdi bu dava bir İtalyan gazetesi tarafından ileri sürülünce onu ciddiyetle gözönünde tutmak ve mihver devletlerinin hakikatte ne istediklerine ona göre hüküm vermek zarureti hasıl oluyor.

O halde dünyayı tehdit eden harp tehlikesini bertaraf etmek için daha neler yapmalıdır? Almanyaya yahut İtalyaya daha nereleri vermelidir? Faşist gazetesinin ortaya attığı talepler şunlardır:

Tunusu, Cibutiyi, Süveyşi İtalyaya vermelidir. Malta gibi İtalyan topraklarını İtalyaya, Cebelüttarık gibi İspanyol topraklarını İspanyaya iade etmelidir.

Dançig ile Alman Koridoru da Almanyaya verilmeli ve ayni zamanda Almanyanın eski müstemlekeleri de kendisine iade olunmalıdır.

Sulhün tahakkuku için İtalyan gazetesinde ileri sürülen şartlara dair bu kadar malûmat veriliyor. Fakat biz, bunların da, mihver devletlerinin hakikî niyetlerine tamamen tercüman olmadığı kanaatindeyiz. Çünkü İtalyan gazetesinin şartları içinde ne Almanyanın şarkî Avrupada ve Balkanlardaki hayat sahasına, ne İtalyanın Yunanistan ve Çanakkale taraflarındaki hayat sahasına dair tek bir klimeye bile tesdüf etmiyoruz. Bunlar ise daha dün İtalya ve Almanyanın en salâhiyettar gazeteleri ve siyaset adamları tarafından dermeyan edilmiş esaslı davalar oldukları için, birkaç gün içinde bir tarafa atılmış olmalarına ihtimal verilemez. Binaenaleyh, İtalyan gazetesinde gördüğümüz talepler arasına bunları da idhal ederek hepsini birden mihver devletlerine takdim etmeğe kendimizi hazırlamamız icap eder.

İtalyan gazetesinin böyle bir fıkra neşretmesinde maksadı ve faydası ne olabilir? Maksadını bilmeyiz. Fakat böyle bir iddiayı müdafaa etmekle İtalyanın ne fayda elde edebileceğini bir türlü anlıyamıyoruz.

Bir kere şurasını bilmelidir ki, Dançiği Almanyaya vermek için ne Lehlilerde, ne Lehlilerin müttefiklerinde ve dostlarında hiç bir tasavvur, uzak bir niyet bile yoktur. Dançiğde Alman unsurunun galip olduğu muhakkaktır. Bundan dolayıdır ki Dançig hür bir şehir ve idare olarak kabul edilmiştir. Fakat Dançigdeki galip unsur için hür bir idare kabul temekle Dançiği ve Lehlerle meskûn Koridoru Almanyaya ilhak etmek lâzımgelmez. Avrupa memleketlerinin çoğunda siyasî hudutlar, ırk hudutlarına tamamen tevafuk etmez. Bazı yerlerde ırklara göre hudut çizmek imkânı da yoktur. Çünkü ırklar, muhtelif tarihî sebeplerle

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu 3 üncü sayfada)

Bir Fransız Askerî Hey'eti Geldi

Orgeneral Hudzinger'in Riyasetinde Olan Hey'et Müzakerelerde Bulunmak Üzere Ankaraya Gitti

Orgeneral Hudzinger'in Beyanatı

Misafir general Perapalas oteline girerken

Fransız ordu kumandanlarından Orgeneral Hudzinger'in riyaseti altında bir Fransız askerî heyeti dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiş ve akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Heyetin diğer âzalarını teşkil eden zevat şunlardır:

Kurmay Albay Burje, hava kuvvetlerinden Yarbay Rok, deniz sübayı Yüzbaşı Guiot, ve Generalin emir sübayı Yüzbaşı De Şabot.

Fransız heyeti Sirkeci garında İstanbul Komutanı Geneal Halis Bıyıktay, Merkez Komutanı Albay

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

İtalyanlar 12 Adayı Nasıl Gasbettiler?

Bu Hazin Vak'anın Tarihini Yazıyoruz

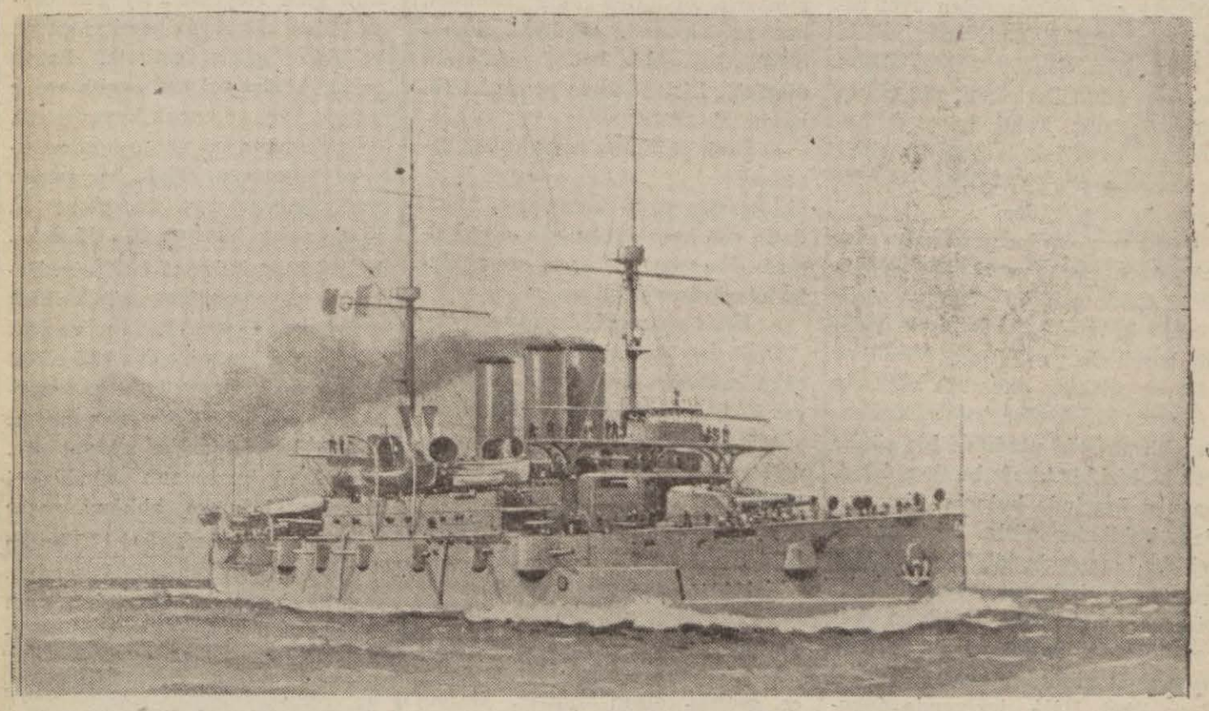

O zamanki İtalyan filosunun Amiral gemisi Regina Margharita

— 2 —

Enzarı tahayyülde, hasmın kuvvei kahiresi tecelli ediyor ve zabitanı derin bir beht ve hayret istilâ etmiş bulunuyordu.

Zabitan, Hellas önüne kadar (108) mil imtidadında olan bir mesafeyi salimen geçmek üzere kumandanın ittihaz edeceği tedabiri bekliyor ve herkes yurt vazifesini, her ihtimale karşı, sonuna kadar ifa edeceğine kalben aht ve misak ediyordu. 6,12 de: Umuma:

«Tam sür'at için stim kaldırınız!

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Fuat Ağralı Mısırda

Kahire, 16 (A. A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Maliye Vekili Fuat Ağralı Transilvanya vapuru ile ve Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Paşa ile birlikte İskenderiyeye gelmiş, Ha-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Iktısat Vekili Karabük yolunda

Zonguldak, 16 (A. A.) — İktısad Vekili Hüsnü Çakır, dün Zonguldak limanını, Kilimli maden mıntakasını tetkik etmiş ve Ereğli kömürleri işletmesi merkezinde yapılan toplantıda mütehassıslar, maden müesseseleri direktörlerile görüşerek havza hakkında kendilerinden malûmat almıştır.

Bugün de Kozlu mıntakasını teftiş etmekte bulunan İktısad Vekilimiz, bu akşam Karabüke hareket edecektir.

Yugoslav Kral Naibi Londraya Gidiyor

Bu Ziyaret Mühim Siyasî Neticeler Doğuracak

Sırp - Hırvat Anlaşması Tahakkuk Etti Kabineye Hırvat Meb'usları da Girecek

Belgrad, 16 (A.A.) — Yugoslavya Naibi Prens Paul ve Prenses Olga İngiltere Kral ve Kraliçesinin misafiri olacaklardır. Seyaaht hususî mahiyettedir.

Prens Paul ve Prenses Olga, İngiltereye, tahsilde olan iki oğullarını görmek için gidiyorlar. Bununla beraber Prensin yanında Hariciye Nezaretinden bir memur vardır ve Londra'da mühim görüşmeler yapacağı bildirilmektedir.

Sırp - Hırvat anlaşması

Belgrad, 16 (A.A.) — Geçen haftalar zarfında yapılan gizli müzakereler üzerine takarrür eden Sırp-Hırvat kompromisinin ve yeni hükûmet listesinin Prnse Paul İngiltereden döndükten sonra neşredileceği bildirilmektedir.

Bu kompromisin 27 nisan tarihli anlaşmadan farkı, Hırvat vilâyeti hududunun tesbiti için artık plebisite müracaat edilmemesine karar rilmiş olmasıdır.

Diğer taraftan yeni hükûmet de Maçek'in köylü Hırvat Partisi mümessillerini ihtiva edecektir.

İzmir - İstanbul Hava Seferleri

İzmir, 16 (A. A.) — İzmir - İstanbul arasında doğru hava seferlerine 15 güne kadar başlanacaktır.

Moskova görüşmeleri

Moskova, 16 (A. A.) — B. Motolov, yarın saat 17 de B. Strang ile İngiliz ve Fransız Büyük Elçilerini kabul edecektir.

Maarif Şûrası Bugün Toplanıyor

Hasan Ali Yücel Bir Nutuk Söylüyecek

Ankara, 16 (A. A.) — Maarif Şûrası, 17 temmuz 1939 pazartesi günü saat 16 buçukta İsmetpaşa Kız Enstitüsü konferans salonunda çalışmalarına başlıyacaktır.

İlk umumî toplantıyı Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bir nutukla açacak ve Şûra, Vekillikçe tesbit edilen ihtısas komisyonlarına ayrılacaktır. Şûranın ayrılacağı on iki komisyon şunlardır:

Plân komisyonu, ilk öğretim komisyonu, orta öğretim talimatna

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Dünkü Spor Hareketleri

Askerî Liseler Su Sporları Bayramı Ve Atletizm Müsabakaları Çok Güzel Oldu

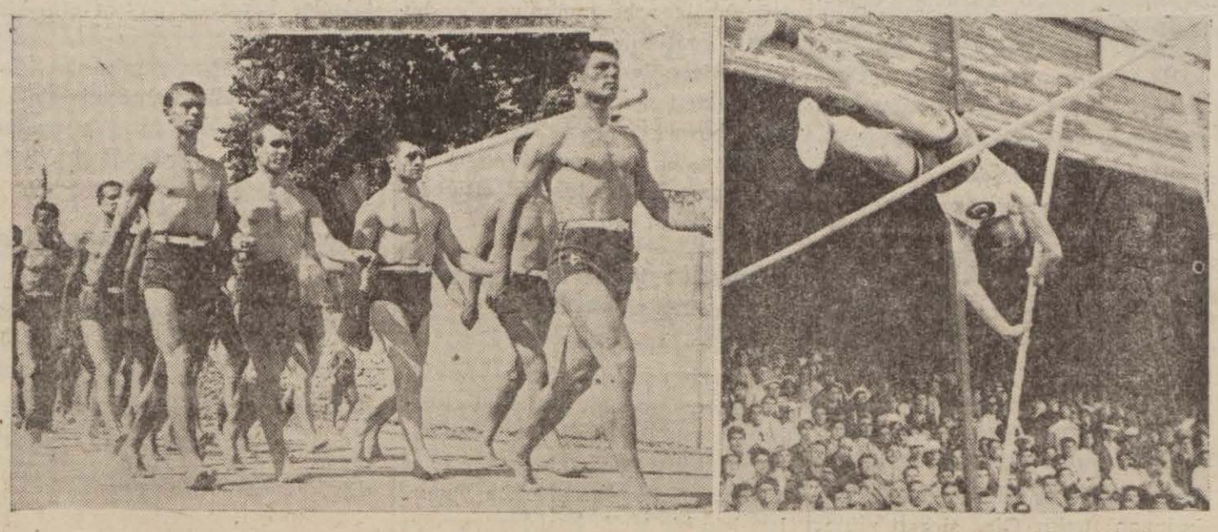

...lelide yapılan askerî liseler su sporları bayramına iştirak eden gençlerden bir grup - Ankaralı Muhittin sırık atlama İstanbul beynelmilel müsabaka rekorunu kırarken **(Yazısı 5 nci de)**

HER SABAH

Valinin Nazarı Dikkatine

Sayın İstanbul Valisi Dr. Lûtfi Kırdar'ın, şehrin imarı hususunda gösterdiği gayret ve faaliyet şayanı takdirdir. Yalnız bu ara yine şehrin hayatile alâkadar bir nokta var ki biraz ihmale uğramış gibi görünmektedir. Bu nokta hayat pahalılığile kâfi miktarda mücadele edilmemesidir.

Filhakika bulunduğumuz mevsim, sebze ve meyvanın en bol olduğu bir devre tesadüf etmekte olduğu halde, halkın başlıca gıdasını teşkil eden bu maddeler, bugün geçen senekine nisbetle iki misline yakın pahalılıktadır. Sebzenin bu yıl biraz noksan olması, şüphesiz bu fiat yüksekliğini kısmen izah eder. Fakat bize öyle geliyor ki, sıkı bir takip ve mücadele ile bu fiatlar, bugünkü seviyelerinden çok aşağı inebilir.

Bu gayri tabiî vaziyetin Belediyenin de nazarı dikkatini celbettiğini ve icap eden tedbirlerin alınacağını işittik. Fakat mevzubahs tedbirlerin bir an evvel alınması da matlûptur. Her geçen gün, halk için kaybedilmiş, meyva ve sebze spekülâsyoncuları için kazanılmış bir gündür. Kendisinden çok şeyler beklediğimiz sayın Validen bu dertle de birinci derecede alâkadar olmasını isteriz.

A. CEMALEDDİN SARAÇOĞLU

— 47 —

Hain Bir Kurşun O Arslan Gibi Binbaşıyı Atından Yuvarladı

Fransız hastanesinin sokağından geçtik, büyük caddeye çıktık, biraz ilerilediğimiz sırada, ansızın Ayaspaşa caddesinden bize doğru koşar adımla gelen avcı askerlerini gördük. Emir neferleri ile birlikte ileri atıldık, Muhtar Beyin üç, beş adım ilerisinde diz çöküp ateşe başladık. Tabiî, âsiler de hemen ateşimizi karşıladılar. Üzerimize hep birden ve gerçekten çok şiddetli bir ateş açtılar.

Cesur ve aslan kumandan, bu ateş karşısında telâş eseri bile göstermedi. Çekinmek şöyle dursun, gözünü bile kırpmadı. At üzerinde çevik bir hareketle yarım sağa döndü ve gülerek silâhına davrandı. Âsilerle aramızda ancak otuz, kırk metre kadar bir mesafe vardı ve hiç şüphe yok ki, bizi bir tarafa bırakın, fakat, hayvan üzerinde bulunan kumandan hakikaten gözle görünen bir tehlike karşısında idi. Tam cephem karşısında bulunan iki azılı âsiyi birer kurşunla yere serdikten sonra, ateşe devam etmek üzere yere uzanırken gözüm binbaşı Muhtar Beye ilişti. Hâlâ hayvanda duruyor, hattâ filintasını uzatmış ateş etmek üzere bulunuyordu. Dayanamadım, doğruldum ve bağırdım:

— Aman binbaşım, kolla kendini.

Aldırmadı ve hiç de sakınmadı. Tam o esnada bu yaman kumandan ve büyük kahraman cenesinden vuruldu. Sarsıldı ve birden sarardı. Belki de diz çökecek ve hedefini biraz küçültecekti. Ne yazık ki, ikinci bir insafsız kurşun buna meydan bırakmadı. O aslan gibi endamlı vücudü hayvandan yıktı ve yere yuvarladı.

Muhtar Beyin yanında bulunan, hatırımda kaldığına göre ismi Mehmet ya da Halil olan bir zabit efendi hemen üzerine atıldı ve kumandanı kucaklamak, çekip kurtarmak istedi. Fakat, o da, o anda vuruldu ve kumandanının yanına devrildi. Daha fazla bakamadım o yana, gözlerim kabarmış, hırs ve hışımla tüfeğime yamanmıştım artık.

Muhtar Beyin bu acı akıbeti bir yıldırım tesir ve hızı ile her tarafa yayıldı. Sevdiği kumandanının acısına dayanamıyan ve vuruluşundan içlenen ve çok da yanan efrad ve zabitan birer çılğına döndü. Saat, öğleden evvel dört buçuktu. Ateş kes!. borusu çalınmış her tarafta bu kumandalar tekrar edilmişti. Kışla sukut etmiş, âsilerin maneviyatı gibi mukavemet kudretleri de kırılmıştı. Hepsi de silâhlarını atmışlar, yaşasın hürriyet!.. avazelerile kahraman zabitlerimizin ayaklarına kapanmışlardı. Zavallı cahil ve gafil neferler aldandıklarını ve aldatıldıklarını, millet ve memlekete karşı ağır bir surette suçlandıklarını işte o vakit anlamışlardı. Hepsi de gözlerinden nedamet yaşı akıtıyor, ne de olsa kardeş oldukları için bu yaşlar bizim de içimize akıyor ve yüreklerimizi sızlatıyordu.

Evvelâ Fransız hastanesine alınan ve biraz sonra da Gümüşsuyu hastanesine kaldırılan binbaşı Muhtar Beyin henüz ölmediği söyleniyordu. Biz, emirberler hastanenin kapısı önüne yığılmıştık. Hep ağlıyor ve yaşlı gözlerimiz kapıya dikilmiş kumandanımızın sağlık haberini bekliyorduk. Tabiî, hekimler hiç birimizi içeriye almamışlar, hepimizi çok sevdiğimiz kumandanımıza hasret bırakmışlardı. Bilmem oracıkta kaç saatler ve ne acı ve hüzünlü dakikalar geçirdik. Bir aralık, Hareket ordusu kumandanı Mahmud Şevket Paşa da, askerî bir otomobil ile hastaneye gelmiş ve yaralı kahramanı ziyaret etmişti. Onu müteakip, Enver ve Niyazi Beyler de bu hürriyet kurbanını ziyarete koşmuşlardı. Gerçi, kimsecikler bir şey söylememişti amma, biz felâketi sezinlemiştik. Çünkü, başta Mahmud Şevket Paşa olduğu halde bütün ziyaretçilerin gözleri yaşlı, çehreleri gamlı idi.

Bir aralık, içerde ve binbaşının yanında bulunan seyis Şebinkarahisarlı Abdullah oğlu Himmet, hastane kapısında göründü. Boynu bükük, hali bitik, kolları yanlarına düşüktü. Bizi görünce yanımıza sokuldu. Sordum:

— Ülen Himmet, nasıl kumandanımız?..

ümitsiz bir yüzle dudaklarını kıpırdattı, göz kapaklarını ağır ağır kaldırdı. Pınarlarından yaş sızan gözlerini yüzüme dikti ve

— Ümit yokmuş!.. başçavuş.

Dedi. İşte asıl acı o vakit içimize çökmüş, bütün emirberler sanki birer öksüze dönmüştük. Ağlıyor, dövünüyorduk. Seyis Himmet, çömeldiği yerde, toprağı benekliyen gözyaşlarına bakıyor ve:

— Bilseniz, diyordu, Mahmut Şevket Paşaya ettiği vasiyet...

Hepimiz gözlerimizi Himmetin yüzüne çevrmiş, dinliyorduk. Anlatıyordu:

— Kumandan Paşa içeriye girince, geçmiş olsun Muhtar. Gazanı tebrik ederim seni · vatanperver evlât, dedi ve alnından ve yanaklarından öptü. Paşanın dudakları, solgun yanaklarında gezinirken Muhtar Bey gözlerini açtı. Bilseniz ne de tatlı gülümsedi ve teşekkür ederim, zahmet ettiniz paşam, dedi. Yavaş sesle daha birçok şeyler söyledi. Fakat işitemedim dediklerini. En son, şöyle bir kıpırdandı. Fersiz gözlerini açarak Mahmut Sevket Paşanın yüzüne baktı ve canlı bir sesle, «Paşam, dedi, ben öleceğim, millet sağ ve var olsun. Meşrutiyet payidar olsun, dileğim odur. Yalnız sizden birşey rica edeceğim. O müstebidi, ellerimizi kardeş kanile boyayan, benim kardeş kurşunile ölümüme sebep olan onu tahtından indirmedikçe gömmeyin beni toprağa. Son arzum budur paşam.»

Mahmut Şevket Paşanın da gözlerinden kanlı yaşlar boşandı. Hüngür hüngür ağladı ve nihayet bağırdı:

«— Muhtar, üzme kendini, dedi, millet arzunu yerine getirecektir.»

Himmet söylüyor, biz de dinliyor ve ağlıyorduk. Zavallı kumandan, oracıkta biz söyleşip ağlaşırken, kahraman ruhunu yaradanına teslim etmiş meğer.. Kumandanımızın vasiyetini Mahmut Sevket Paşa yerine getirdi. Gömdürmedi onu. Mübarek cesedini tam dört gün ispirto içinde muhafaaz ettiler. Cenazenin defni günü büyük ve askerî merasim yapıldı. Mahmut Sevket Paşa, hazır bulunanları ağlatan tesirli bir nutuk söyledi. Herkes, rahmetlinin kardeşi Nail Beyi ve akrabasından Fuat Beyi taziye ediyordu. O sırada, Nail Bey, Mahmut Şevket Paşaya, kardeşine karşı gösterilen tevecüh ve teessüre karşı minnet ve teşekkürlerini bildirdi ve:

— Paşa hazretleri, kardeşim Muhtarın, Abdülhamidin cülûs topları atılırken dünyaay geldiğini anamız söylerdi. Ne garip bir tesadüftür ki, işte o gömülürken de saltanatımdan hal'i topları atılıyor.

Dedi ve gerçekten atılan hal toplarının mehip sesleri zavallı kardeşin hıçkırıklarını kesti. Nail Bey, rahmetlinin kabri kenarına çömelmiş, kara toprağa gözyaşı döküyor, ve söylüyordu:

— Şanlı kardeşim, sen ölmedin, yalnız bizim değil, bütün milletin kalbinde yaşıyor, kıyamete kadar da yaşıyacaksın.

O günkü muharebede binbaşı Muhtar Beyden başka iki zabitle 51 neferimiz de şehit olmuştu. Bunların da cenazeleri büyük ve askerî merasimle nakil ve defnedilmiş ve büyük bir kalabalık, cenaze alayını takip ile şehitlerimize kadir bilirliklerini göstermişlerdi.

(Devamı var)

ŞEHİR HABERLERİ

Okuyucularımız Diyor ki:

Gazino fiatlarında hâlâmı ihtikâr?

Heybelide oturan Mecdi Enön isminde bir kariimiz bize gönderdiği bir mektupta şöyle diyor:

Heybeliadada birçok gazino vardır. Bunların hemen hepsinde radyolu gramofon bulunduğu halde rada fiat farkları bulunmaktadır. Dün gece Heybeli Plâj gazinosuna birkaç arkadaşla beraber gittik. kahve ve gazoz getirttk. Bazan garson bizden on yedi buçuk kuruş isterdi. Dün 16 buçuk kuruş istedi. Geçen sene ayni yerde konsomasyon 11 kuruştu. Böyle her zaman fiat değişmesi beni kuşkulandırdı. Fiat tarifesi istedim. 10 - 15 dakika aradılar. Nihayet tarifenin, Belediye Encümenine gönderilmiş olduğunu söylediler. Bu vaziyet karşısında, bir kahveden 16,5 - 17,5 kuruş para alınmasının, gazinocunun yolsuz bir işi olduğunu düşündüm. Vaziyeti polise şikâyet ettim. Ayni gazinonun gündüzleri halktan 11 kuruş aldığını, pazar ve cumartesi gündüzleri 17,5 kuruş istemekte olduğunu da öğrendim. Her halde polisimizin, gazinocunun bu yolsuz hareketini kanunî şekilde cezaya çarpacağı tabiidir.

Fakat bizim ricamız, Belediye Encümeninin, halkı sarsmıyacak ucuz bir fiat listesini derhal tasdikle Heybelide tatbik ettirmesidir.

YENİ SABAH — Faal Belediyemizin bu haklı şikâyeti ehemmiyetle nazarı dikkate alacağını ümit ederiz.

BELEDİYEDE:

Noksan ekmek satan fırınlar

İstanbul fırınlarında son yapılan teftişler esnasında 4.000 den fazla, noksan ekmek bulunmuştur. Belediye, bu fırınlara cezaî tedbirler almıştır. Noksan ekmek bulunan fırınlarda ileride yapılacak teftişlerde de böyle bir vaziyete tesadüf edilecek olursa daha şiddetli tedbirler almacaktır.

Şehirde boyanan dükkânlar

İstanbul dükkân ve mağazalarının boyanma işi devam etmektedir. Şimdiye kadar boyanan dükkânların adedi 5.000 i geçmiştir. Bu cümleden olmak üzere Babıâlinin arka tarafındaki büyük kapılar da boyanıp yeniden tamir edilecektir. Yol üzerinde ne kadar arsa mevcutsa hepsi kapatılmıştır. Bu işlerle Belediye Reis muavini Lûtfi Aksoy bilhassa meşgul olmaktadır.

DENİZLERDE:

Tırhan vapuru geliyor

Almanyada yaptırılan Mersin tipi vapurların ikincisi olan Tırhan vapuru önümüzdeki birkaç gün içinde limanımıza gelecektir. Vapur buraya geldikten sonra burada da bir sür'at tecrübesi yapılacak ve derhal Mersin hattına çalışmıya başlıyacaktır.

İskenderun limanı Limanlar Umum Müdürlüğüne bağlandı

Hatay anlaşmasından sonra Devlet Limanlar İşletmesi Umum Müdürlüğüne bağlanan İskenderun limanının tesisatını devir ve teslim almak üzere on kişilik bir heyetin İskenderuna gittiğini yazmıştık. Heyete riyaset edecek olan Limanlar Umum Müdür muavini Hamit Saracoğlu da İskenderuna gidecektir. Umumî Müdür Raufi Manyas da bir müddet sonra Hataya gidecek ve işletme işleri üzerinde tetkiklerde bulunacaktır. Bundan başka, hâlen Karadenizde tetkiklerde bulunan İngiliz Gips şirketi müteahhislarının da buradan İskenderuna gidecekleri söylenmektedir.

Ticaret Ve Zahire Borsası Islaha Mühtaç Bir Vaziyettedir

Şehrimiz Ticaret ve Zahire Borsası idare heyeti intihabı dolayısile borsa ve ticaret piyasası mehafilinde son günlerde bazı dedikodular husule gelmiştir. Bir kısım tüccarlar, mevcut idare heyetinin dört yıldanberi hiç değişmeden faaliyette bulunduğunu, fakat borsa muamelelerinde mevcut talimat ve mukarrerata aykırı bir şekilde muameleler cereyanına imkân verildiğini ileri sürmekte ve idare heyetinin değişmesini istemektedirler.

Ayni tüccarların iddialarına göre ve evvelce de yazıldığı gibi idare heyetini teşkil eden zevatın ekserisi tiftik ve yapağı işile meşgul bulunmakta ve borsaya kayıtlı olan diğer mevatla alâkaları üçüncü ve dördüncü plânda bulunmaktadır. Diğer taraftan, idare heyetinde hâlen bulunan bazı tüccarlar da bu mütaleaların aksini ileri sürmekte ve idare heyetine, borsaya dahil maddelerle meşgul olan kimselerin seçilmesi lâzımgelirse idare heyetinin yirmi kişiden mürekkep olması lâzımgeldiğini ilâve etmektedirler.

Borsanın ıslah edilmesi icap ettiğini söyliyen tüccarlar şu noktaları ileri sürmektedirler:

1 — Borsanın esas prensipi, borsa haricinde vaki olacak muamelelere meydan vermemektedir. Halbuki borsa, hariçte yapılan muamelelere tedbir almamakta ve bu gibiler hakkında cezaî hükümler tatbik edememektedir.

2 — Günü gününe yapılan muameleler, radyoda günlerce sonra veriliyor ki, bu da, Anadoluda birçok yanlış muamelelerin cereyan etmesine sebep olmaktadır.

3 — Bütün borsalarda, borsa rüsumu binde bir olduğu halde şehrimizdeki borsada bu mikdar binde ikidir ki, bu para, doğrudan doğruya müstahsilin cebinden çıkmaktadır.

— Smsariye tarifesi mucibince alım satımları idare eden mübayaacıların simsariye hakkı olarak yarısını alıcıdan, yarısını da satıcıdan alması, mevcut teamüllere göre icap ettiği halde ve borsa idare heyetinin, bu maddenin tatbik edilmesi hususunda ayrıca mukarreratı bulunduğu halde simsariye hakkı, yalnız satıcıdan alınmaktadır. Bu mübayaacıdan ziyade müstahsili alâkadar etmektedir.

5 — Borsaya âza olmak için bütün âzalardan aidat ve ücreti nakdiye alındığı halde intihap etmek hakkının yalnız ikinci sınıf tüccarlara verilmesi ve diğer tüccarların bu haktan istifade edememesi çok garip görülmektedir.

Bundan başka, geçen seneler zarfında Sovyetlere büyük bir parti tiftik satışında borsada idare heyetinde âza bulunan bir tüccarın nüfuzunu kullanarak piyasadaki tüccarların muamelelerine sekte verdiği söylenmektedir.

Serhoşluk yüzünden İşlenen Cinayet

Evvelki gece Galatada, sarhoşluk yüzünden bir cinayet işlenmiştir. Umumhane caddesinde oturan Turhan adlı bir genç, fazla rakı içerek kendini bilmiyecek bir halde evine dönerken arkadaşı çiçekçi Vehbiye tesadüf etmiş ve eski bir mesele yüzünden aralarında kavga çıkmıştır. Esasen Vehbi, fazla mikdarda sarhoş olduğundan münazaa der-hal kızışıvermiş ve her ikisi de biribirlerine girmişlerdir.

Kavganın en kızışmış olduğu bir sırada Vehbi bıçağını çekerek Turhanın karnına saplamış, barsaklarını yere dökmüştür. Bununla da kalmıyarak Turhanı, sırtından ve müteaddit yerlerinden bıçaklamıştır. Yaralı, ağır ve ifadeye gayrimuktedir bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Maarifte yeni tayinler

Maarif Vekâleti orta tedrisat şube müdürlerinden Nurettin Boyman, teknik tedrisat umum Müdürlüğüne, Ziraat Bankası müfettişlerinden Hasan Refik Ertuğ, Maarif Vekâleti Hukuk Müşavirliğine tayin edilmişlerdir.

Ecnebi mekteplerde Türkçe tedrisatı

Maarif Vekâleti, ecnebi mekteplerin ihzarî sınıflarında okuyan talebelerin bu ihzarî sınıflarda Türkçeyi lâyıkile öğrendikten sonra kabul edilecekleri sınıflar hakkında alâkadarlara bir tamim göndermiştir. Vekâletin bu tamimine göre bu ihzarî sınıflarda okuyanlar Türkçeyi iyice öğrendikten sonra eğer ilk mektep mezunu iseler orta mektebin birinci sınıfına, orta mektebin herhangi bir sınıfından gelmiş ise, tasdiknamelerinin tekabül ettiği sınıflara kabul edileceklerdir

Şirketin yeni araba vapuru tarifesi

Şirketi Hayriyenin Küçüksuda yaptırdığı yeni plâj fevkalâde rağbet görmekte olduğundan ihtiyacı karşılamak üzere Şirket, Bebekle karşı sahil arasında pazar günlerine mahsus olmak üzere araba vapurları için bir tarife hazırlamıştır. Bu tarifenin tatbikine dünden itibaren başlanmıştır.

Pazarlıksız satış kanununda tadilât

Hayat pahalılığı ile esaslı surette meşgul olmıya başlıyan alâkadar makamlar, pazarlıksız satış kanunun hiç bir fayda temin etmediğini, yapılan tetkikler neticesinde anlamışlardır. Bu itibarla bu kanunun tadil edileceği söylenmektedir.

Bir haftalık piyasa vaziyeti

Buğday piyasalarında bu hafta içinde hiç bir tebeddülât olmamıştır. Toprak mahsulleri ofisi şehrin ihtiyacına göre Anadoludaki stoklarından muayyen mikdarda buğday celbetmektedir.

Sert buğday üzerine Almanyadan talepler varsa da Alman permi dairesi, Türk buğdaylarının beher tonuna sitf Hamburg 55 lira verdikleri için işler yapılamamaktadır.

Arpa fiatlarında ise, dahilî sarfiyata kifayet etmiyecek derecede az mal gelmekte olduğundan ve piyasada fazla mikdarda talepler vukubulduğundan hafif bir yükselme başlamıştır. 4,10 paraya kadar satılan Trakya çuvallı arpalar 4,20 paraya yükselmiştir. Piyasa sağlam olarak kapanmıştır.

Bu hafta tiftik ve yapağı üzerine hararetli muameleler cereyan etmiştir. Bu hafta içinde İstanbulda 950 balya tiftik satılmıştır. Bu malların daha ziyadesi İngiltere içindir. Alman alıcıları ise daha ziyade Anadoludan mal tedarik etmektedirler. Sovyetler henüz yeniden mübayaata başlamamışlardır.

Kıvırcık ince mal yapaklara da talepler hararetle devam etmektedir.

Gerek Almanya, gerekse yerli fabrikalar bu mallara ehemmiyetle alâkadar olmaktadır. Anadolu malları üzerine talep nisbeten azdır. Satış (760) balyadır.

Bir çocuk kaza ile arkadaşını vurdu

Dün sabah Ramide bir kaza olmuş ve bir çocuk, arkadaşını yaralamıştır. Rami civarında oturan 15 yaşlarında Muzaffer, dün bu semtte avlanmak üzere arkadaşile beber kıra çıkmış ve elindeki tüfekle oynarken kaza ile arkadaşı Mehmedi göğsünden vurmuştur.

Yaralı derhal hastaneye kaldırılmıştır. Zabıta tahkikata başlamıştır.

POLİTİKA

Afrikadaki hazırlıklar...

Avrupada patlıyacak muhtemel bir harp felâketi karşısında, büyük devletlerin denizaşırı müstemlekelerinin, himaye ettikleri memleketlerin de bu ihtilâfa dahil olacakları ve hattâ bu toprakların mukadderatının, Avrupadaki çarpışmalarla teayyün edeceği muhakkak gibidir.

Bu sebepten Avrupadaki askeri hazırlıkların ve tedbirlerin ayni, buralarda ve ezcümle Afrikada alınmaktadır. Zira Afrikadaki müstemlekeler, hemen doğrudan doğruya Avrupanın vaziyetile alâkadardır ve bunun içindir ki, İngiltere ile Fransa, Umumî Harpteki müstemleke mücadelesine benzemiyecek şekil ve mahiyette vukubulacağı şüphesiz olan bu çarpışmalarda muvaffakiyet elde etmek için geniş mikyasta hazırlanmaktadırlar.

Bugün Almanya, Afrikada her hangi bir toprağa malik değildir. Bu cepheden, yani karadan bir Alman taarruzu mevzuubahs olamaz. Keza denizden de bir Alman faaliyeti düşünülemez. Zira İngiliz ve Fransız donanmalarile mihver siyaseti devletlerinin donanmaları arasındaki fark gittikçe, sulh cephesi lehinde inkisaf etmektedir. O halde, nazarda tutulacak yegâne devlet İtalyadır ve bu devlet Libya'da kuvvetli bir mevkie maliktir ve asıl tehlike müstemleke devletlerine buradan gelebilir. İtalya Libyadaki ve Habesistandaki kuvvetleri vasıtasile Mısıra ve Mısır Sudanına ve dolayısile Süveys kanalına vaziyed etmek ve bu suretle Kırmızı denizle Akdeniz arasındaki muvasala yolunu mihver lehine kurmak ve ayni zamanda Yakınsarkı İngiltere ile Fransadan ayırmaktır. İtalya, bu işe girişmek üzere harekete geçmiş sayılabilir ve onun bu vaziyeti, Umumî Harp başlangıcındaki Almanyanın vaziyetinden çok değişiktir. Almanya o devirlerde, malik olduğu uzak müstemleke topraklarında, anavatandan askerî kuvvet ve malzeme alamıyan yerlerde, tedafüî bir hattıhareket ittihazına mecbur olmuştu. Halbuki iş bugün tamamile değişmiştir.

Sulh cephesi müdafaa tertibatile meşguldür ve bilhassa Tunusta ve Mısırda, büyük mikyasta, müdafaa tedbirleri almışlar ve almaktadırlar.

Şüphesiz, İtalyanın Afrikadaki taarruz kabiliyeti fazladır. Fakat karşı tarafın müdafaa tertibatı da İtalyanın göstereceği kudretten aşağıya düşmiyecek şekilde takviye edilmiştir. Bu sebepten, Afrikada da, mihver devletlerinin ani bir taarruz emeli durdurulmuştur. Bundan sonra artık mihver devletleri, ellerini, kollarını sallıyarak askerî bir nümayiş şeklinde harekete geçemeyler. Harp etmek isterlerse, bunu soğukkanlılıkla yapmak mecburiyetindedirler ki, bu da sebepsiz surette harbetmek ve sırf haksız yere tevessü ve milletlerin istiklâlini mahvetmek istemek neticesine varır. Bu takdirde de, bu siyasî zümrenin kaybolacağı felâket girdabı cihan tarihinde rastgelinmemiş bir hal alacaktır.

Dr. Resad SAGAY

Osmanlı bankası memleketimizde 17 şube daha açıyor

Osmanlı Bankası memleketimizdeki iş hacminin günden güne genişleme sebebile ihtiyacı karşılamak için Anadolunun muhtelif yerlerinde 17 adet yeni şube açmıya karar vermiştir. İlk olarak hazırlanan Edremit şubesi bugünlerde açılacaktır.

TAKVİM

17 Temmuz 1939 Pazartesi

Mierî: 29 Cemaziyülevvel 1358
Rumî: 4 TEMMUZ 1355

Ruzı hızır: 73

Fırtına

Doğu saati: 4,43
Öğle: 12,20 — İkindi: 16,18
Akşam: 19,39 — Yatsı: 21,35
İmsak: 2,32

SON HABERLER

Japonya Sovyetleri Şiddetle Protesto Etti

Sovyet Tayyarelerinin Harbin Civarında Bir Şehri Bombardıman Ettikleri İddia Ediliyor

Moskova, 16 (A.A.) — Japonya büyük elçisi, Sahalin petrol kumpanyası aleyhine mukavelesini bozduğundan dolayı hükmedilen 734 bin ruble cezayı teyid eden kararı Hariciye Komiseri nezdinde protesto etmiştir.

Keza sefir, bu para 19 temmuza kadar tediye edilmediği takdirde kumpanya emvalinin müsadere edileceği hakkındaki tebliğe de şiddetle itiraz eylemiş ve Japonyanın tebaasının hukukunu müdafaa için daha azimli bir hattı hareket ittihazına mecbur kalacağını bildirmiştir.

Bir bombardıman

Hsingking, 16 (A.A.) — Domei: Mogol-Sovyet cümhuriyetinin bazı tayyareleri geceleyin Harbin'in 300 kilometre batı şimalindeki Fularki şehrini bombardıman etmişlerdir. Dokuz kişi ağır surette yaralanmıştı. Mançuko Hariciye Nazırı Dış Mogolistan hükûmeti nezdinde şiddetli teşebbüsatta bulunmuştur.

Hava harbi

Chungking, 16 (A.A.) — Çin tayyarelerinden mürekkep bir filo, evvelki gün Kanton ve Kongmoon'daki düşman mevzilerini bombardıman etmişlerdir. Japonların üç avcı tayyaresi havalanmış, bunun üzerine Kanton şehrinin üstünde bir hava muharebesi başlamıştır. Bu muharebenin sonunda üç Japon tayyaresinin üçü de düşürülmüştür.

İngiliz - Japon müzakeratı

Tokio, 16 (A.A.) — Dünkü gazeteler İngiliz - Japon görüşmelerinde daha ilk dakikadan müşkülât çıktığını bildirdikleri halde bu sabahki Japon gazeteleri, daha nikbin görünmektedirler .

Bazı gazeteler İngiliz hattı hareketinde bir değişme mevcudiyetini bildiriyor ve müsait bir netice ümidni bu intıbaa istinad ettiriyor.

Bu hususta Domei ajansının verdiği birkaç gazete tefsiri aşağıdadır:

Usahi gazetesi yazıyor:

«Craigie, İngilterenin Tiençin işinin esasını teşkil eden umumî meseleleri müzakereye amade olduğunu Arita'ya bildirmiştir.»

Gazete, bu suretle İngiliz hattı hareketinde bir değişiklik görüyor ve İngilterenin Japon milletinin azimli kararını hesaba kattığını yazıyor.

Asahi gazetesi diyor ki:

«Görüşmelerin netiecsi ne olursa olsun Japonya İngiltereyi Çankayşek siyasetinden vazgeçirtmek hususundaki azmini gösterecektir.»

Dost Tekmesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

karışmışlardır. Bazı taraflarda birer ada halinde küçük ırkî akalliyetler görülmektedir. Binaenaleyh ne yapılsa, ırk bakımından tamamen hak ve adalete uygun bir hudut çizme kimkânı bulunamıyacaktır. Dançiğin Lehistan için arzettiği hayatî ehemmiyet bakımından oradaki ırkî akalliyete muhtar bir idare bahşetmek suretile milliyet hislerini tatminden başka yapılacak bir tedbir yoktur. Olsa olsa, Brenner havalisindek Almanlara İtalyan ve Alman hükûmetlerinin tatbik ettikleri usulü tatbik ederek Dançig Almanlarını da tehcir etmek düşünülebilir. Her halde hiç kimsenin Dançiği Almanyaya terke hazırlandığı yoktur ve böyle bir ihtimal de yoktur.

Fakat farzı muhal olarak, Dançiği feda etmek hesabına dünya sulhünü ve müstakbel umumî anlaşmayı temin etmek düşünülmüş olsaydı İtalyan gazetesinin ortaya attığı bu sözler buna bir mânia teşkil ederdi. Çünkü görülüyor ki Dançiğin arkasından başka ağır fedakârlıklara daha katlanmak icap edecektir ve bu fedakârlıkların bir türlü sonu gelmiyecektir. Bu şerait dahilinde, İtalyan gazetesinin bahsettiğimiz yazısı ancak bir «sabotaj» mahiyetini haiz olabilir. Sanki İtalyanlar, Dançiğ Almanyaya verilip de ortalığın sükûnet bulacağından ve kendileri yine avuçlarını yalamak vaziyetine düşeceklerinden korkarak böyle bir uzlaşmıya meydan vermemeğe çalışıyorlar ve ancak Almanların zoru ve kuvveti sayesinde kendileri de bir menfaate konmak ümidini besliyorlar denilebilir.

Hüseyin Cahid YALÇIN

İtalyanlar 12 Adayı Nasıl Gasbettiler?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İşareti çekildi ve bunu müteakip (Basra) torpito muhribi, semafor mesafesine celbolunarak kendisine şu talimat verilmi:

«Sakızın dar boğazından geçerek Sığrı tarikile tarassudatta bulunmak üzere Çanakkaleye gideceksin, şayet yolda daii şüphe bir donanma görecek olursan -filo Midillinin dahilinden Çanakkaleye gitmekte olduğundan- derhal tam süratle filoya malûmat vermiye memursun!»

6,45 te filotillâ on beş mil süratle hareket ettiği gibi, ana filo dahi Anadolu sahili istikametince ve 12 mil sür'atle seyre devam eyledi.

Zevalden 25 dakika sonra sürat 13, ve 35 dakika sonra 14 mile çıkarıldı. 2,30 da donanmayı karşılıyan (Basra Muhribi), kumandan gemisine takarrüp ederek şu malûmatı verdi:

«Öğleden evvel on birden beri Sığrı fenerinden beş mil uzakta yıldız kerte poyraz üzerinde ve mezkûr fener ile Bababurnu arasında tarassudat icra ettim. Hiç bir donanma ve harp sefinesi görünmedi. «Yalnız iki Avusturya ticaret gemisi geçti». Muhripler, saat onda Sığrı feneri önünden yıldız poyraza tebdili rota ederek ufuktan kayboldular..

Bu esnada donanma, Bozcaada önlerinde bulunuyordu.

Öğleden sonra 3,40 ta Boğaza dahil oldu. Biraz sonra, sürat 12 mile tenzil edildi. Tehlike zail olmuş ve manevra maksadile denize çıkmış olan Osmanlı filosu, nâgihanî bir hücuma uğramadan üssülharekesine inip ikmali nevakıs etmiye imkân bulmuştu.

4,45 te amiral gemisinin sereninde şu işaret görüldü:

«Sancak demiri funda edilecek!»

Ve 4,47 de sür,at 10 mile; biraz sonra 6 mile indirildi. 4,53 te istaper kumandası verilerek 4.55 te Nâra önüne funda edildi.

Filonun süra'tini çoğaltmasile bizzarure geride kalmış olan (Tiri Müjgân) 6,40 ta Nâra önüne gelmiş ve kumandanın emrile torpidoların kıç tarafına demirlemişti. 7,30 da umuma son emir verildi.

«Kâffe ışıkları söndürüp gece müdafaası halinde bulununuz!»

(Davamı var)

Bir Fransız Askeri Heyeti Geldi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Cemal Aktan, Fransız Generalinin mihmandarlığına tayin edilen Kurmay Albay Lûtfi Köksal, Fransız Sefareti erkânı, Fransız askeri ataşesi General Voirus, deniz ataşesi Yüzbaşı Laal; İngiliz askeri ataşesi Albay Ross tarafından karşılanmış, istasyonda polis ve inzibat memurları selâm resmini ifa etmişlerdir. Fransız heyeti trenden indikten sonra General Halis, Fransız Generalini sevinçli bir çehre ile karşılamış ve kendilerine tahsis edilen otomobile kadar görüşerek götürmüştür. Müteakiben heyet, emirlerine tahsis edilen otomobillerle doğru Perapalas oteline gitmişledir.

Fransız heyeti reisi, kendisini garda karşılıyanlar arasında bulunan gazetecilere şunları söylemiştir:

«— Türkiyeye bundan evvel de iki kere geldim. Bu üçüncü seyahatimdir. Bundan evvel, Hatay müzakereleri esnasında Ankarayı ziyaret etmiş ve çok iyi intıbalarla ayrılmıştım.

Bu seyahatler esnasında Türkiyeyi çok yakından tanımış ve Türklerin dostluğunu kazanmış olduğum için çok bahtiyarım. Dünyanın en kuvvetli ve mükemmel askerlerinden mürekkep olan kahraman Türk ordusu erkânını bu defa tekrar ziyaret edeceğim için fekalâde bahtiyarım. Bu akşam Ankaraya gideceğim. Ne kadar kalacağım malûm değildir.»

Fransız Generali otelde bir müddet kaldıktan sonra İstanbul ve Merkez Komutanlarının ziyaretlerini iade etmiştir.

Heyet dün öğleden sonra şehrin görülecek yerlerini gezmiş ve kendilerine tahsis edilen Genel Kurmay Başkanı Fevzi Çakmağın motörile Haydarpaşaya geçerek saat 19 da Haydarpaşadan kalkan trene bağlanan hususî vagonla Ankaraya gitmiştir.

Bir İngiliz generali de Varşovaya gidiyor

Londra, 16 (A.A.) — Eski Cebelüttarık valisi General İronside bugün yahut yarın Varşovaya gidecektir. Yanında bir sübayla Polonyanın Londra elçiliği ataşemiliyeri bulunacaktır. General, hâlen yeni ihdas edilen «Denizaşırı müdafaa şefliği» vazifesini yapmaktadır.

Londra'daki Leh mahfillerinden verilen malûmata göre İronside, Varşova'da dört gün kalarak Mareşal Smigly Rydz ve Polonya Genel Kurmayı ile görüşecektir.

Mezkûr mahfiller, bu seyahatin ve alâkadar memleketler arasında aktedilen karşılıklı garantiler anlaşmasının tabii bir neticesi olan bu görüşmelerin ehemmiyetinin kayıttan müstağni olduğunu bildiriyorlar.

Fuat Ağralı Mısırda

(Baştarafı 1 inci sayfada)

riciye Müsteşarı, mahallî erkân, İş Bankası Direktörü ve kalabalık bir halk tarafından karşılanmıştır.

Bugünkü gazeteler bu münasebetle neşrettikleri yazılarda, Cümhuriyet maliyesinin tekâmül ve intizamından ve Türkiyenin dünyadaki malî itibarından sitayişe bahsetmekte ve Vekilin fotoğraflarını derceylemektedirler.

İzmirde bir çocuk Müessesesi

İzmir, 16 (A. A.) — Vilâyetin yüz yoksul ve zayıf çocuk için uBcada tesis ettiği kinderhaym dün açılmış ve çocuklar, bahçedeki binalara yerleştirilmişlerdir. Burada mektepler açılıncıya kadar doktor nezareti altında kalacak olan bu yavruların bütün eğlence ve istirahat ihtiyaçları temin edilmiştir.

Ribbentrop Sofyaya gitmiyor

Sofya, 16 (A.A.) — Havas:

Resmî Bulgar mahfilleri, Von Ribbentrop'un ağustosta Sofyayı ziyaret edeceği hakkındaki haberi yalanlamakla beraber, bu hususta hiç bir malûmatları olmadığını bildiriyorlar.

Diplomatik mahfeller, Yugoslav Hariciye Nazırı Markoviç'in Sofyayı ziyaret etmesini daha muhtemel görüyorlar. Bununla beraber bu ziyaret de teyid edilmemektedir.

Çek ordusu tasfiye ediliyor

Prag, 16 (A.A.) — Alman makamları, muhtelif Çek ordusu teşekküllerinin temmuz nihayetiyle 939 kânunuevvel nihayeti arasında tasfiyesine karar vermişlerdir.

Diğer taraftan, Çek Müdafaa Nezareti 1 Ağustastan itibaren eski Çek üniformasını menetmiştir.

Gönen muhasebei hususiye memuru işe başladı

Ölen Muhasebei hususiye memuru İsmail Hakkı Satırlının yerine tayin olunan Ayvalık Hususî Muhasebe memuru İsmail Hakkı Akgün bir hafta evvel gelerek vazifesine başlamıştır. İş arkadaşları ve köy kâtiplerile ayrı ayrı görüşen yeni muhasebei hususiye memurumuz, köy işlerini bizzat deruhte ederek onların ıtizamla yürümesinin devamını alâkadarlara emir buyurmuşlardır.

Gönen Kaymakamı Mülkiye Müfettişi Oldu

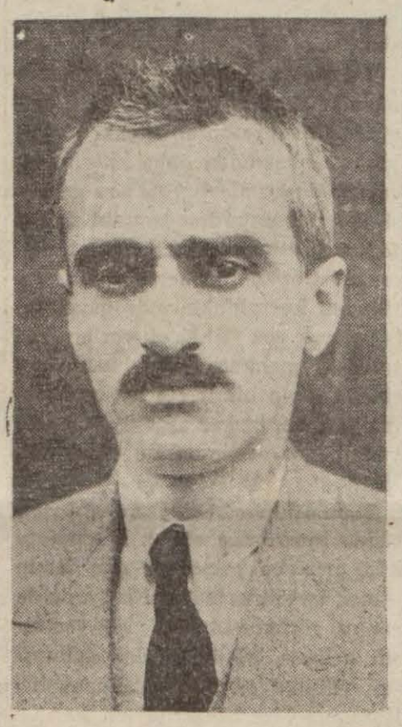

Nurettin Aslaner

Gönen (Hususî) — Göneni beş yıldır idare eden ve bu işlerde gösterdiği kolaylıklarla kendini kazaköyler halkına sevdiren kıymetli kaymakamımız Nurettin Aslaner Ankara Grup Mülkiye Müfettişliğine tayin edilmiştir.

Mütevazı ve halkçı bir kaymakam olan Nurettin Aslanerin kazadan ayrılışı bütün memleketi müteessir etmiştir.

Henüz yerine kimse tayin edilmiyen kaymakam Nurettin Aslaner hareket için emrini almışsa da henüz harcırahı gelmemesi yüzünden vekâleten kaymakamlık vazifesini yapmaktadır.

Maarif Şûrası Toplanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

meler komisyonu, orta öğretim programlar komisyonu, teknik öğretim ticaret okulları komisyonu, teknik öğretim san'at okulları komisyonu, teknik öğretim kız enstitüleri komisyonu, yüksek öğretim esas ve talebe kabul talimatnameleri komisyonu, yüksek öğretim tedrisat ve imtihan talimatnameleri komisyonu, neşriyat komisyonu, beden terbiyesi komisyonu, dilekler komisyonu.

Şûraya, memleketin muhtelif yerlerinden ve müesseselerinden yüz yirmi maarifçi iştirak etmektedir.

Çalışmalara tahsis edilen İsmetpaşa Kız Enstitüsünde gerek Şûranın, gerek komisyonların çalışması için icap eden tertibat alınmıştır. Komisyonlar, öğleden evvelleri 9-12 ve öğleden sonraları 14,30 - 18 saatleri arasında çalışacaklardır. Komisyonların tetkikleri tamamlandıkça hazırlanan raporlar umumî toplantılarda müzakere edilerek karara bağlanacaktır. Şûra çalışmalarının sekiz on gün süreceği tahmin olunmaktadır.

Orduda Deniz Bayramı

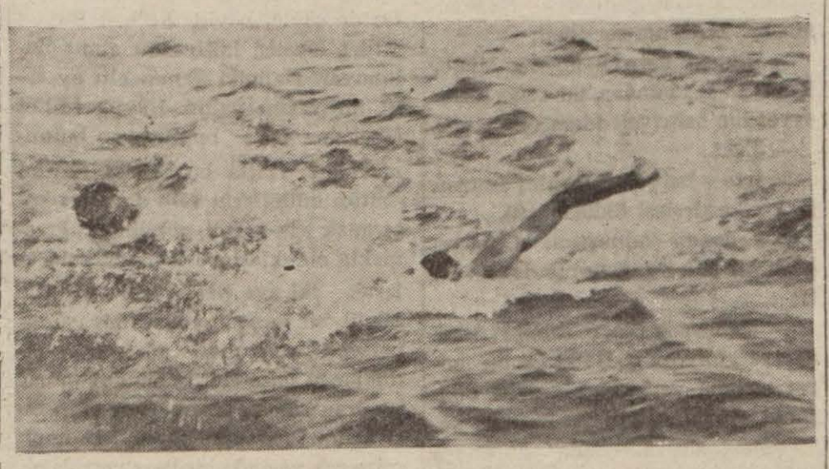

Ordu (Hususi) — Bir temmuz deni bayramı günü sabahı Ordu baştan aşağı bayraklarla donatıldı.

Her vatandaş bu mutlu günü içlerinden gelen büyük bir coşkunlukla kutladılar. Tören saat üç buçukta valimiz başta olduğu halde Liman Reisinin riyaseti altında şehir bandosunun iştirakile icra edildi.

Bu aziz gün dolayısile denizlerimizin ecnebi gemilerinden kurtarılması hatırlandı, bilvesile kendi millet ve vatanına has olan bu mavi sular için kan dökerek ölen kahramanların ruhları yadedildi.

Deniz sakin olduğundan toplanan halk önünde yapılan yüzme yarışları, motör yarışları, kayık, mavna yarışları heyecanlı ve çok gülünçlü oldu.

Gece de şenlikler ayni coşkunluğu ile devam etti. On iki parça motör fenerle donatıldığı halde bir filo halinde yaptıkları deniz turneleri zevkli oldu.

Valimiz de gece şenliklerini yakından takip etmek için parka gelerek halkın içinde samimane bu coşkun tezahüratı büyük bir alâka ile takip etti.

Valimiz spora meraklıdır, onun için daima gençlikle başbaşa gelerek anlaşıyor, spor üzerinde fikir ve düşüncelerini onlarla yürütüyor.

İsmail Bozkurt

Filistinde Yahudi Muhacereti Menedildi

Londr, 16 (A. A.) — Büyük Britanya ve İrlanda siyonist federasyonunun bugün Londrada toplanan delegeleri, Filistne muhaceretin muvakkaten men'i hakkında İngiliz hükûmeti tarafından verilen kararı protesto eden bir karar sureti kabul etmişlerdir.

Yahudi ajansının reisi Woizeman çektiği bir telgrafta, bu protestoya iştirak etmekte ve şöyle demektedir:

«— Bütün Yahudi milleti, İngiliz hükûmetinin bu zalim kararına karşı koymak için birleşecektir ve mücadelemizde muvaffak olacağız.»

Roosevelt'in mesajı iyi karşılandı

Vaşington, 16 (A. A.) — Umumiyet itibarile Amerika matbuatı B. Roozvelt'in kongreye olan mesajını tasvip etmektedir. Bununla beraber kongre mahfilleri meselenin bu içtima devresi esnasında müzakeresi ümidinden vazgeçmek icap edeceğini bildirmektedirler.

Roozvlt, haftanın parlamento ruznamesini tesbt için pazartesi günü demokrat şeflerile görüşecektir. Burada hasıl olan intiba, kongrenin 5 ağustosta tatile gireceği merkezindedir.

Bir katil asıldı

Afyon, 16 (A. A.) — Behice isminde bir kazın bekrini izale ettikten sonra, suçunu örtmek için kızı zehirliyerek öldüren İshaklı nahiyesinden Remzi Uzun hakkındaki idam hükmü bugün infaz edilmiştir.

Finlandiyada büyük manevralar

Helsinki, 16 (A. A.) — Finlandiya ordusunun, bu ayın sonunda yapacağı manevralar, Finlandiyada şimdiye kadar yapılmış olan askerî manevraların en mühimlerinden olacaktır. Çünkü bu manevralara yalnız ordunun hemen hemen bütün mevcudu iştirak etmekle kalmıyacak, sivil muhafız kıttatile bütün ihtiyat zabitleri ve zabit vekilleri de iştirak edecektir.

Danzigde Vaziyet Nasıl ?

Varşova, 16 (A. A.) — (Havas) Danzigdeki salâhiyetli Leh mahfilleri, Almanyadan gelerek hâlen Danzig ordusunda hizmet eden Almanların mikdarını 15 ilâ 17 bin tahmin etmektedirler. Doğu Prusyası hücum kıt'alarına mensup 400 kişi serbest şehrin hücum kıt'alarını takviye için Danziğe gelmiştir. Keza Danzig sokaklarında motosiklet üzerinde üniformalı rayhşver askerleri de görülmektedir.

Mısır talebelerine askeri talim mecburiyeti

Kahire, 16 (A. A.) — Millî Müdafaa Nazırı, bütün Mısır Üniversite talebelerinin yaz tatillerinde altı hafta müddetle askerî talim yapmalarını emretmiştir.

İkramiye kazanan Mısır tahvilleri

Kahire, 16 A. A.) — Yüzde üç faizli ve ikramiyeli Mısır Kredi Fonsiye tahvillerinin 15 temmuz 1939 tarihli keşidesnde:

1903 senesi tahvillerinden 440.885 numara 50.000, 1911 senesi tahvillerinden 176.773 numara 100.000 frank kazanmışlardır.

İtalyada körlere iş

Roma, 16 (A. A.) — Askerî makamatın ttihaz etmiş oldukları mukarrerata nazaran körler tayyarelere karşı müdafaa işlerinde istihdam edileceklerdir. Filhakika işitme kuvvetleri fevkalâde münkeşif olan körlerin ses ile mevki tayin etme işinde kullanılacak âletlerin istimallerinde istihdam edilebilecekleri anlaşılmıştır.

Yakında Meb'usan Meclisine bu hususa ait bir kanun lâyihası tevdi edilecektir.

Vapurda yangın

Londra, 16 (A. A.) — Colomboda bulunan Narkuda vapurunun mensup olduğu kumpanyaya gelen bir telgrafa göre vapurda yangın çıkmış ve tayfadan üç kişi yanmıştır. 23 yaralı vardır.

Vapur, 150 yolcu ile Londradan Avustralyaya gitmekte idi. Yolculara bir şey olmamıştır.

Eyüpte bulunan cesedin hüviyeti anlaşıldı

Evvelki gün sabahleyin Eyüpte Bahariyedeki kontrplâk fabrikasının önünde denizden çıkarılan cesedin hüviyeti yapılan tahkikat neticesinde anlaşılmıştır. Bu cesedin, Eyüpte oturan 45 yaşlarında kimsesiz, Refika adında bir kadın olduğu tesbit edilmiştir. Ceset, Adliye Doktorunun gösterdiği lüzum üzerine Morga kaldırılmıştır. Refikanın ne suretle denize düştüğü tesbit edilememiştir. Tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Tramvay bir kıza çarptı

Vatman Mustafanın idaresindeki 235 numaralı tramvay Kuruçeşmeden geçmekte iken bu semtte oturan 13 yaşlarında Nurinin kızı Zehraya çarpmış, Zehra, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Bisikletten düşerek yaralandı

Lâlelide oturan 12 yaşlarında Kerim adında bir çocuk dün bisiklete binmiş ve kardeşi on yaşında Hilmiyi de önüne oturtmuştur. Fakat yomiş ve her ikisi de şiddetli bir surada Kerim, bisikleti idare edememiş ve her ikisi de şiddetl bir surette yere yuvarlanmışlardır.

Sukut neticesinde Hilmi'nin başı ağırca yaralanmış ve baygın bir surette hastaneye kaldırılmıştır.

BİR CELLÂDIN —Hatıraları—

Müddeiumumî İle Mahkûm Karşı Karşıya Söyüşüyorlardı

— 12 —

Geçen hatıranın hülâsası

Yaban domuzu denmekle maruf Partu, bir çocuğu, bir erkeği, beş tane de kadını öldürmüş ve bunlardan bazılarının da kanlarını şehvet ve ihtiras hissile emmiş olmaktan dolayı idama mahkûm edilmiştir.

Partu, son dakikaya kadar vahşi hislerini terketmemiş, ölüme giderkn müddeiumumiye taarruz etmiş, sehpada bir türlü ipi boynuna geçirtmemiştir.

Bu hâdiseyi anlatan cellât Fred, ömrümde, hayatını bu kadar zorla teslim eden başka bir idam mahkûmuna tesadüf etmediğini de söylemiştir. Halk, Partu'nun cinayetlerinden o kadar müteneffirdir ki, doktorun, onun ölmüş olduğunu ilân etmesini sevinç tezahüratile karşılamıştır.

— Ulan serseri, dedi, sen beni değil amma, ben senin canını aldırım. On dakika sonra leş gibi çöp arabasına yatmış, çukurunu doldurmak için süprüntünün arasına düşmüş olacaksın...

Vay efendim vay... Müddeiumumî bu sözü söyler söylemez, Yaban domuzu büsbütün feryadı bastı ,kafasile demir parmaklıkları kıracakmış gibi tos vuruyordu. Müddeiumuminin ne namussuzluğu,. ne alçaklığı, daha ne ağıza alınmıyacak sözlerle rezilliği kaldı. Boşanmış söylüyordu. Nihayet polis memurları işe müdahale etmek lüzumunu hissettiler ve bir tanesi kalktı, elindeki kauçuk sopayı parmaklığın arasından soktu ve şiddetli bir darbe ile Yaban domuzunun bir gözünü şişirdi.

Partu, canının acısile biraz sustu ve sonra bu sefer, polisleri de listeye idhal ederek ağıza alınmıyacak küfürlere yine başladı.

Bereket versin meydana gelmiştik. Araba durdu. Evvelâ ben, sonra Müddeiumumî arabadan indik. Orada bulunan zabıta âmirine vaziyeti anlattık. Arabanın içerisine bizzat zabıta âmiri en gürbüz memurlarından iki kişi daha alarak girdi. Ve Partu, güç belâ aşağıya indirildi.

Yaban domuzu etrafına baktı, hava daha açılmamıştı. Meydanın etrafını kalabalık bir halk kitlesi doldurmuştu. Gençler:

— Linç.. linç.. linç.. linç!.

Diye haykırıyorlar ve polis kordonunu yarmaü için zorluyorlardı. İnzibat işinde biraz gevşekik gösterilse Yaban domuzu halkın elinde didik didik olacaktı.

Partu etrafına bakındı ve halkın duyacağı sesle:

— Kalleşler.. dedi, ben böyle esir olmasaydım, inekler gibi böğüremezdiniz ya... Hepiniz kaçacak delik arardınız!..

Partunun ağzını tıkadık ve öyle susturduk.

Bir takım ufak tefek formaliteleri ihmal edecektik. Başka çare yoktu. Yaban domuzu, azgın bir boğa gibi saldırıyordu. Onun için doğru kürsüye sürükledik. Gitmiyor, debeleniyor, yakasından tutmak istiyenleri ısırıyor, kelepçenin arasından sebest kalan parmaklarile eline geçirdiği kimselerin şurasını burasını çimdikliyordu.

Yedi sekiz kişi üzerine çullanmışlardı. O hepsile başa çıkıyordu, Kamburaya yatıyor, omuzunun üzerinden memurları silkeleyip deviriyordu.

— Ben bedava ölmem! diye haykırıyordu.

Nihayet güç belâ kürsünün üzerine çıkarabildik, iş artık bana düşmüştü, yanına sokuldum:

— Beyhude bizi de kendini de yoruyorsun Partu, sakin ol ve son sözün nedir? Onu söyle dedim.

Ağır bir küfür savurdu, «Son sözüm, hepinizi bilmem ne yapayım».

Dedi. Eh, biz vazifemizi yapmış, suçlunun son sözünü dinlemiştik. Artık asmak sırası gelmişti. Beş kişi onu ufak iskemlenin üzerine çıkardılar. Yaban domuzu boynunu kısıyor, kafasını bir türlü ilmiğe geçiremiyorduk. Halk, dışarıdan:

— Tabanca ile vurunuz, tabanca ile öldürünüz.. diye bağırıyordu.

Partu, ravund arasında soluyan boksörler gibi göğsünü indirip çıkarıyor, boyuna küfrediyor, fakat bir türlü teslim olmuyordu.

Nihayet ipi darağacının üzerndeki halkadan çıkardık, aşağıya indirdik, debelenme esnasında Partu yerde yatarken başından kemendi taktık, bir polis memuru ipin öteki ucunu, merdiven dayıyarak darağacının halkasından geçirdi, Yaban domuzu hâlâ teslim olmuyordu. İki üç kişi kıpırdamasına mâni olurlarken, üç dört kişi de ipin ucuna asıldılar ve Partunun uzayan boynunu yukarı doğru kaldırdılar.

Yaban domuzu havaya sıçrıyarak, boğulmak tehlikesinden kurtulmak için mezbuhane gayretler sarfediyordu. Debelendi, debelendi, hırıltılar çıkararak, öldü, gitti.

Doktor yanına çıktı. Halk, kalabalıklaşmıştı. Muayene etti. Etraftan:

— O ölmemiştir. Kuzum iyice muayene ediniz, diye söyleniyorlardı.

Doktor, Partunun ölmüş oduğunu ilân edince bir alkış koptu.

Ertesi gün bütün gazeteler benden bahsediyorlar ve sayfalarına resmimi koyuyorlardı. Fakat Yaban domuzunun mukavemeti âsabımı bozmuştu. Müdürden muvakkaten izin aldım ve bir ay kadar sayfiyeye çekildim.

Ömrümde, hayatını bu kadar zorla teslim eden başka bir idam mahkûmuna da tesadüf etmedim.

★

Civar kasabalardan birinde bir ana ile bir kızı öldürmüşlerdi. Cinayetin sebebi kulaklarımıza kadar gelmişti. Kıskançlık ve aşk meseleleri. İşittiğimize göre ana, kızını istismar ediyormuş. Müselsel rezaletler olmuş, ve nhayet âşıkdaşları bir bahriye neferi, her ikisini de feci bir surette öldürmüş.

Cinayet fiilinden ziyade tarzı üzerinde duran mahkeme, bahriyeliyi idama mahkûm etmiş ve bahriyeli de asılmıştı. Bu hâdiseden iki sene kadar geçtikten sonra bir gün genç bir adam odama girdi. Kendisini takdim etti:

— Fred!..

— Adaşız demek...

Muhteriz ve çekingen duruyordu. Kendisine yer gösterdim. Kanapenin bir kenarına zor ilişti:

— Bilmem hatırlar mısınız Mister Fred? dedi.. bundan iki sene kadar evvel bir bahriyeli idam etmiştiniz.

— Evet..

— İşte o bahriyeli, benim annemle kız kardeşimi öldürmüştü.

Ben donup kalmıştım. O gayet basit bir edâ ile sözlerine devam etti:

— Çalışmak üzere cenubî Amerikaya gidiyorum. Belki de bu nefret ettiğim yerlere bir daha dönmem. Annemle kız kardeşimin kötü damgaları üzerimde durdukça rahatsız oluyorum. Esasen babamı da iki ay evvel kaybettim.

Annemle ablamın feci âkıbetlerini hazırlıyan ahval hakkında bazı notlar almıştım. Ufak bir hatıra defteri karaladım. Mazi ile alâkamı tamamen kesmek istediğim için bu hatıra defterini, onların son vak'alarının içinde yaşıyan birisine, yani size vermek istedim. Lûtfen kabul ediniz.

Genç adam, cebinden siyah ciltli bir defter çıkardı, masamın üzerine bırakarak gitti. Şimdi, kirli bir hayatın esrarını ortaya döken bu hatıra defterinin sayfalarını beraberie çevirelim: (Devamı var)

Serbest Fikirler

Hâkimlere Vakit değil Nakit vermeli

Yaz Tatili Bizzat Hâkimleri De Memnun Etmiyen Bir Âdettir.

Biraz daha sonra, bir kat daha anlaşılacağı veçhile mühim, hem de pek mühim olan davamızı müdafaaya, tezimize devam edeceğiz. Öyle ise yine memleket davalarına gelince âdeta elektrik hassasiyet ve süratini göstermek suretile tatil ve talik nedir bilmiyen, allahın her sabahı âdil bir mahkeme vazifesini deruhte etmiş gibi bulunan Yeni Sabahın vesatatı semahatkârisine müracaat eyliyeceğiz.

Bundan evvelki müdafaanamemizin son fıkrasını «Davam çok sağlam» cümlesi teşkil ediyordu. Şimdi yine bu cümleyi tekrarın yeri gelmiş bulunuyor. Filhakika davam çok sağlamdır. Asla kaybedilmesi ihtimali olmıyan bir davadır. Kazanılması için de Metr Jiyoferrivari avukat manevralarına da hacet kalmıyacak. Çünkü bu dava için hemen hemen mahkeemelre işi düşmek talisizliğine uğrıyan herkes hasbeten lillâh her zaman şahadet etmiye hazırdır. Hiç bir dava sahibi tasavvur olunamaz ki, mahkemelerin taliklerinden, tatillerinden illallah demesin!..

Tatilde teraküm etmiş bulunacak davalar da, alâ rivayetin hâlâ kaldırılmak üzere bulunan eski Adliye binası ankazından daha az olmıyacaktır. Binaenaleyh yine sıra gelmesi için kânunlardan sonraki ayları tarassut etmek zarureti hasıl olacaktır. Çünkü mahkemeler yaz tatilinden kurtulduklarında gayet tabii olarak çok yüklü oluyorlar. Yaz tatilinin mahkemelerde husule getirdiği garip bir itiyat neticesi olarak tatilden birkaç ay evvel de kısa vâdeli gün verilmesinde itizar ediliyor.

Dava sahipleri bir an evvel üzüntüden kurtulmuş olmak için mümkün mertebe yakın bir gün temin etmek istediklerinde: Ne yapalım canım, görüyorsunuz ki, işte yaz tatili geliyor, bütün günler dolmuştur, münhal günümüz kalmamıştır. Kanunun bize bahşettiği bir hak ve imtiyazdan da istifade etmiyelim mi? Yalnız sizin davanızla mı uğraşacağım? Gibi eski ramazan tiryakiliklerini hatırlatacak serzenişler, muahazelerle karşılaşıyorlar.

Bu hesapça yaz tatili kanunu da tamamile hüsnü istimal edilmiş olmuyor. Sözde yaz tatili iptidası 21 temmuz ve intihası 5 eylûl olduğuna göre iki aydan üç, beş gün noksan olduğu halde o tatilin suiistimale uğraması yüzünden başlangıcından bir iki, hitamından sonra da bir iki ay uzatılmakta olduğu cihetle tatil müddeti iki değil, altı ayı bulmuş olmuyor mu? Demek ki, mahkemeler de şöyle, böyle derken Büyük Millet Meclisi imtiyazını almış bulunuyor. Halbuki kanun altı ay tatil imtiyazını yalnız Büyük Millet Meclisine bahş buyurmuş bulunmaktadır. Hattâ bu seneki tatilini -bütün milletlerin sulh davasını kazanmak için geceli, gündüzlü uğraşmakta olduklarını nazarı dikkate alarak- iki aya hasretmek suretile büyük bir feragat, yüksek bir vatanperverlik nümunesi göstermiş olduklarını gazetelerde okuduğumuza nazaran zaman tasarrufuna olan ihtiyacımızı anlatmış olmak için hepimize çok yerinde bir ders vermiş olmadılar mı? İşte Büyük Meclise yakışan büyüklük böyle olur.

O halde mahkemelerimizin de büyüklerimizin tam zamanında açmış olduğu bu irşatkâr yolu tutmuş olmak üzere yaz tatili haklarından feragat buyurmalarına şahit olduğumuzda pek o kadar hayrete değecek bir hâdise karşısında kalmış olmıyacağımız âşikâr değil mi?

Bahusus hiç birimizin inkâra mecali taallûk ve kifayet edemiyeceği âşikâr hakikatlerden biri de -nakitten de ziyade- vakit tasarrufu ihtiyacı olduğuna göre, ne yaz için ve ne de cáz için iki ay değil, iki gün de değil, iki saat dahi tatil ve israf etmemize hak ve adalete olan hürmet ve hasretimizin, memlekete, vatana olan muhabbetimizin müsaade etmemesi lâzımgelmez mi?

Hele nemrut ateşleri onun yanında bir sigara yakmak için kâfi gelecek bir ufak kıvılcım mesabesinde kalmış olan o Çanakkale yanardağlarına, o göklerden, yerlerden, denizlerden dağ ve deniz halinde akmış ve yıkılmış volkanlara tahammül kudretini, mucizesini göstermemizin yegâne saiki hak ve adli kurtarmak gayesinden ibaret olduğunu düşündükten sonra, yine o her şeyden mukaddes ve muazzez olan gayeler uğrunda temmuz ve ağustos sıcaklarından kaçmış ve korkmuş mevkiine düşmeyi nasıl kabul edebiliriz?

Bilâkis herkesin bildiği veçhile tarihlerde bir misline daha tesadüf edilememiş olan büyük bir inkılâp, bir imtihan geçirmekte olduğumuz cihetle her halde -neye mal olursa olsun- bu imtihanda muvaffak olmak, tam numarayı kazanmak için çok ağır andlar içmiş bulunduğumuzu bir lâhza hatırdan çıkarmıyarak yaz sıcaklarından, kânun soğuklarından da pervamız olmadığını ispat duretile bir de diğer bazı milletler gibi öyle olmadık bahanelerle hak ve adli bir lâhza için dahi sekteye uğratmamaklığımız icabetmez mi?

Bu ağır vazife ve mes'uliyet nazarı dikkate alınırsa -ki bir dakika için alınmaması ihtimali olacağına inanmak istemiyoruz- her senenin iki ayı gibi bizlere göre iki asır kıymetinde olması lâzımgelen uzun bir müddet içinde hak ve adle fasıla vermemiz, adalet mekanizmasını tatil ve iptal etmemiz elbette yakıştırılamaz ve hele hiç alkışlanamaz.

Kendilerine benzemek ve yetişmek istediğimiz diğer milletlerle aramızdaki Mançuri hattı kadar uzun mesafeyi katetmek ve onlarla hem saf olmak için her şeyden ziyade zaman tasarrufuna ihtiyacımız olduğu cihetle yirmi dört saatin, bir günün, gece ve gündüzün hududu haricinde bir vakit keşfine dahi çalışmalıyız. Artık yazın sıcağı, kışın soğuğu için israf edilecek vaktimiz kalmadığını anlamalıyız.

Diğer ilerlemiş milletlerle beraber yürümemiz için lüzumu olmadığını anladığımız pazar günü tatilini ve milâdî seneyi memnuniyetle ve müsaraatle kabul etmiş bulunmamıza kıyasen mahkemelerde yaz tatilini de tatbik etmemizde mutlaka bir makuliyet olması iktıza eder mi? Bilhassa menfaatimize uygun olmadığı senelerce devam etmiş bir tecrübe ile anlaşıldıktan sonra!.

Binaenaleyh öyle de, böyle de maksat hak ve adle hizmet olduğuna nazaran sayın bay hâkimlerimize de yaz tatili yerine gümrük idaresinde, zabıtada ve diğer devairi resmiye ve gayri resmiyede ve diğer milletlerde olduğu gibi ikramiye ve mükâfatı nakdiye verilmesinin usul ittihaz edilmesi daha muvafık olmak gerektir.

Adliyemizin bir nevi takma ayakla yürüyen zavallı malûllere benzemekten kurtarılması, her gün artmıyorsa eksilmiyen şikâyetlerin, tehhürlerin, terakümlerin ve bunlardan mütevellit birçok, hazin faciaların ve maceraların arkası alınması velhasıl her hakkın sahibini bulması için zembilli Ali Efendiden daha az faziletkâr olduklarını iddia etmek pek reva olmıyacak hâkimlerimizin zembillerinde bir demet soğan, bir iki marul, birkaç hıyar yerine teyemmüm edecek kadar bir et parçası, ilâçlık kadar şeker, pilâvlık kadar pirinç, bir pudralık kadar yağ bulundurmanın çaresini bulmalıyız. Yoksa senenin yalnız iyi ayını değil, on iki ayını tatil etmekle de o maksat temin edilmiş olamaz, olamaz... Öyle kanaatkâr, Diyojenşiar

(Sonu 7 nci sayfamızda)

Sultan Aziz Devri Başpehlivanları

-Akkoyunlu Kazıkçı Karabekir-

— 99 — YAZAN : SAMİ KARAYEL

Kazıkçı Altta Kaldı

Kavasoğlu Hasmına Baldırpatlatan Oyununu Tatbik Etmişti

Nihayet; Bekir altta kaldı. Çünkü; son bir dönüşte Kavasoğlu hasmının bir daha dönememesi için baldır patlatan oyununu almıştı.

Baldır patlatan oyunu yağ güreşinde bir pehlivanı olduğu yerde zaptetmek için kullanılan bir oyundur.

Sarmada bulunan pehlivan, sardığı ayağa mukabil boş olan ayağı ellerile köstekler ve baldıra doğru ters büker.

Bu kösteğe giren pehlivan bir ayağı sarmada, diğer ayağı köstekte tesbit edilip bağlandığı için olduğu yerde mıhlanıp kalır...

İşte; Kavasoğlu da zorlu hasmını olduğu yerde zaptetmek için baldır patlatan oyununu takmıştı.

Bekirin koca ayakları hasmının ellerile ayakları içine girmişti. Lâkin, Kazıkçı oralarda değildi. Kavasoğlunun daha ne yapabileceğini bekliyordu.

Kavasoğlu, baldır patlatanla ve sarma ile hasmını basmıya başladı. Lâkin demir gibi olduğu yerde büzülmüş duran Bekiri bir türlü basamıyordu.

Savaş epeyce sürdü. Kavasoğlu hasmını uzatamıyacağını anlayınca bilmecburiye baldır patlatan oyununu söktü ve yalnız sarmada kaldı. Çok geçmedi, kündeye el attı ve hasmını kündeledi.

Bekir, kündeye giren hasmını bekliyordu. Sarmayı yavaş yavaş boşaltarak hasmını künde ile havalandırmıya başlıyan Kavasoğlu birdenbire Bekirin tek paça kaparak ve sol ayağını hasmın iki ayağı arasına dikip gererek ayaklandığını gördü.

Kavasoğlu Bekirin bu dikilişine mukabil bilmecburiye hemen kündeyi boşalttı. O da paçasını kurtarmak ve yenik düşmemek için Bekirin paçasına yapıştı.

İki pehlivan oldukları yerde paça paçaya gelmişti. Tabiî bir hareketle iki hasım aldıkları oyun icabı zarurî olarak ayağa kalktılar...

Simdi; iki pehlivan paçaları elde ayakta biribirlerile boğuşuyorlardı.

Nihayet; her ikisi de paçalarını kurtararak karşı karşıya doğrulup elense bağladılar.

Güreş, tekrar ayakta başlamıştı, Bekirin kolay da olmasa Kavasoğlunun altından kalkması, başta padişah olmak üzere bütün seyircileri hayretlere düşürmüştü.

Hattâ; Sultan Azizin fena halde sinirlendiği görülüyordu. Mehmet Ali Paşaya hiddetle söylendi:

— Mehmet Ali; bu güreş çok tatsız... Gördün mü Kavasoğlunu?..

— .....

— Birşey yapamadı Bekire.. ve yapamaz da!..

— .....

— Kavasoğlu, Bekiri ancak boş bir yerinden yenebilir...

— Efendimiz, Bekir de Kavasoğlunu mağlûp edemiyor...

— Evet, edemiyeceği de görülüyor... Altı saat güreşmiş olsalar bunlar biribirini yenemezler... Çünkü; her iki pehlivan da denk...

— Efendimiz; Kazıkçı biraz ihtiyar amma?

— Hakkın var... Kazıkçı ile Kavasoğlu arasında tam on yaş kadar fark var.

— .....

— Eğer, Kazıkçının gençliği olmuş olsa bizim pehlivanlar bu herifi meydanda taşıyamazlar... Bereket versin Bekirin geçkin zamanı... Kırk, kırk beş yaşında bir ihtiyar demektir.

— .....

İki pehlivan biribirlerini son derece hırpalamışlardı. Tam üç saattir durmadan ve nefeslenmeden biribirlerine salıyorlardı.

Kavasoğlu; hem ayakta ve hem de altta hasmını denemişti. Bekirin kolay kolay ortadan çıkarılacak bir pehlivan olmadığını anlamıştı.

Bekir de, Kavasoğlunun canını dişine takarak mağlûp düşmemek için her türlü fedakârlığa katlandığını görüyordu.

İki pehlivan, artık ayak güreşi yapıyorlardı. Bekirin bir demir balyoza benziyen iri ayakları tırpan darbelerile Kavasoğlunun baldırlarını mosmor edip şişirmişti.

Hele; elenselerin zoru iki pehlivanın enselerini kabartmış ve kıpkırmızı etmişti. Güreş, oyun maharetini kaybetmiş elense ve tırpanlarla biribirini dövmiye ve ezmiye dökülmüştü.

Bir aralık, Kavasoğlunun sağ ayağının üzerine zorlukla bastığı ve hattâ topallar gibi olduğu görüldü.

Kavasoğlunun sağ ayağı fazlaca şişmiş ve mafsalından da zedelenmişti. Böyle olmakla beraber dişlerini sıkıyor ve ayak mafsalının zedelendiğini belli etmemiye çalışıyordu.

Sultan Aziz; başpehlivanının incindiğini görmüştü. Fakat; böyle olmakla beraber Kavasoğlu hiç bir kere fütur getirmiyor.. canlı ve heyecanlı bir surette hasmına salıyordu.

Padişah, Kavasoğlunun ayağı sakatlandığını bahane ederek güreşi ayırmamıştı. Çünkü; bu hal izzeti nefsine dokunuyordu.

Güreş, yarım saat daha ayakta tırpan, elense, boyunduruk devam etti. İki pehlivan biribirini bastıramıyordu.

Akşam olmuştu. Ezan okunmıya başlamıştı. Sultan Aziz, sadayı Muhammediyi işitince olduğu yerden doğruldu ve bir an tazim vaziyeti aldıktan sonra; seryaver Halil paşaya elile işaret ederek çağırdı ve şu iradede bulundu:

— Halil, artık yetişir, ezan okunuyor.. pehlivanları ayır.

Halil Paşa, aldığı irade üzerine meydana yürüdü ve elile pehlivanlara işaret etti. İki pehlivan güreşi bırakarak paşanın emirlerini beklediler. Paşa:

— Pehlivanlar, efendimiz irade buyuruyorlar... Güreşi bırakınız artık...

Kavasoğlu, padişah iradesi nemek olduğunu bildiği için derhal diz çökerek yer öptü ve sahadan uzaklaşmıya başladı.

Bekir, olduğu yerde duruyordu Halil Paşa, Bekirin meydandan çekilmeyip durduğunu görünce iradeyi tekrarladı:

— Efendimiz; güreşinizi kâfi görüyorlar... Haydi gidip giyinin!..

(Devamı var)

Askerlik İşleri

Fatih Kaymakamlığından:

Yedek Sübay Süleyman Salih Şimşeğin Askerlik Şubesine müracaatı ilân olunur.

İrtihal

Tokat Baro reisi avukat Rüştünün kızı Samsun tüccarlarından Mustafa Âlişanın zevcesi, Doktor Hakkı Rüştü ve Mühendis Akif Rüştünün hemşireleri Sabire vefak etmiştir. Bugünkü pazartesi günü Ortaköydeki Şifa Yurdunda saat 2 de kaldırılarak Eyüpsultanda ikindi namazı kılındıktan sonra defnedilecektir.

Kederdide ailesine beyanı taziyet ederiz.

— 58 —

Osman Bey Çakırcalıyı Karşısında Görünce Sapsarı Kesildi

Çakırcalı gittiği halde, Osman Bey bir türlü gittiğine inanamıyordu. Bir yere gizlenmiş olmasından korkuyordu. Böylece sabaha kadar hepsi tetikte durdular. Sabahleyin ortalık iyice aydınlandıktan sonra etrafta kimse olmadığını gördüler ve ancak o zaman dışarı çıkabildiler.

Osman Bey derhal Arpaza koştu. Sordu, soruşturdu. Fakat orada ne Çakırcalıyı, ne de kızanlarını gören tek kişiye rastlıyabildi. Herkes Osman Beyin anlattığı hâdiseyi bir masal gibi dinliyordu. Bu adamlar, şeytan mıydılar? Nasıl oluyor da böyle kimseye görünmeden koca Arpaza gelip gidebiliyorlardı. Jandarmalar olsun bu işin nasıl farkına varmamış bulunuyorlardı.

Bu hâdise, Osman Beyin asabını büsbütün bozdu. Çakırcalı gözünde büsbütün büyüdü ve yenilmez bir hal aldı. Her halde bu adamdan yakasını kurtarmak çok güç olacaktı.

Diğer taraftan Arpazlılar Osman Beyi hiç sevmezlerdi. Her derebeyi gibi Osman Bey de çok zalim bir adamdı. Ekseriyeti Arnavut veya Çerkes olan adamları köylüyü çok hırpalıyordu. Esasen Arpazın da hemen hemen yarısı onun idi. Köylü ne kazansa yarısını Osman Beye vermek mecburiyetinde idi.

Hükûmet te bütün ihtilâflarda Osman Beyi haklı buluyor, böylelikle köylünün hakkı daima çiğneniyordu. Bunun için Çakırcalının Osman Beyi sıkıştırması köylüyü için için memnun bile etmişti. Üstelik Çakırcalı, Osman Beyi Akçay üzerine köprü yapması için sıkıştırıyordu. Bu köprüden en ziyade istifade edecek olan yine köylülerdi. Bu itibarla da köylü Çakırcalıya minnettardı. Çakırcalı köylünün bu haleti ruhiyesinden istifade ediyor ve Arpazlılar kendisine bütün kuvvetlerile müzahir bulunuyorlardı.

Bu müzaheretten istifade etmesini bilen Efe, Osman Beyi adım adım takip ettiriyor, nereye gittiğini, ne yaptığını günü gününe öğreniyordu.

Osman Bey de son derece dikkatle hareket ediyor, izini Çakırcalıya bildirmemek için elinden geldiği kadar gayret sarfediyordu. Hattâ Osman Bey belki içlerinden birini elde etmiştir de düşüncesile kendi adamlarına da itimat etmiyor, gündüz gittiği, dolaştığı yerleri onlara da belli etmiyordu.

Bunlara ilâveten İzmir Valisi Nazım Paşa da Çakırcalının takip ve tenkil faaliyetlerine büsbütün şiddet vermişti. Nazım Paşa zaptiyelikten yetişmiş olduğu için eşkiya takibi işlerini çok iyi biliyordu. Takip müfrezelerini çok iyi hazırlamış, programlı ve sistemli bir şekilde bütün dağları tarıyarak Çakırcalının izini bulup meydana çıkarmıya azmetmişti. Böylece şimdiye kadar başıboş ve rastgele çalışan kuvvetler tek bir kumanda ve tek bir emir altına toplanmıştı. Bu şekilde yapılan mücadele daha müsmir oluyordu.

İşte Osman Bey bütün bu noktaları hesaba katıyor ve Çakırcalının cüretini arttırmasına pek ihtimal vermiyordu. Esasen Arpaz civarında olduğu da malûm bulunduğundan bütün kuvvetler bu tarafa doğru tahrik edilmiş ve bütün bu mıntaka sıkı bir kordon altına alınmıştır. Tam 24 yerde çok kuvvetli karakollar tesis edilmiş ve bütün bu karakollar telefonla yekdiğerine raptedilmişti.

Telefon o zaman malûm birşeydi. Fakat henüz fazla taammüm etmemiş olduğundan Çakırcalı, kendisini muhasara edecek seyyar kolların da böyle telefonla hali temasta bulunabileceklerini bilmiyordu. İşte Çakırcalının öldürülebilmesinin bir sebebi de bu asrî teknik vasıtadır. Eğer karakollardan her hangi biri Çakırcalıya tesadüf edecek olursa, diğer bütün karakollara saniyesinde haber verebilecekti.

Vaziyet bu merkezde iken Osman Bey günün birinde Arpaza çok yakın köylerden birine gitti. Yine her ihtimali düşünerek hiç kimseye gideceği yeri söylememişti. Köyde bir iki saat kadar kalarak avdet edecekti. Doğruca köy kahvesine ındi. Köylüler kendisini tanıdıkları için, buyur ettiler. Öteden beriden konuşmıya başladılar.

Aradan bir saat ya geçmiş, ya geçmemişti. Osman Bey avdete hazırlanıyordu ki, birdenbire sokağın ucundan nal sesleri duyuldu. İki dakika sonra en önde Çakırcalı olmak üzere dört beş zeybek kahvenin önünde atlarının dizginlerini kasarak durdular ve hep birlikte içeri girdiler.

Osman Bey, Çakırcalıyı daha uzaktan görüp tanımış ve sapsarı kesilmişti. Kaçıp kurtulmıya imkân yoktu. Çaresiz kadere rızadan başka yapacak iş kalmamıştı.

Çakırcalı kahveden içeriye adım atar atmaz Osman Beyin orada bulunduğunun hiç farkınad değilmiş gibi selâmladı:

— Vay Osman Bey! Siz buralarda mısınız? Nasılsınız, iyi misiniz? Afiyettesiniz inşallah?

Osman Bey güçlükle cevap verdi:

— Teşekkür ederim, iyiyim.

— Çocuklar, nasıl? Onlar da iyi mi?

— İyidirler Efe!

Osman Bey, Çakırcalının gösterdiği bu aşırı nezaketin iç yüzünü anlıyamıyordu. Efe hakikaten mi nazik davranıyordu. Yoksa birdenbire işin rengini değiştirecek miydi?

Oturdular. Çakırcalı kahveciye derhal emir verdi:

— Osman Beye ve bana kahve yap! Kızanlara da sor, ne istiyorlar.

Kızanların da her biri âdet olduğu üzere Osman Beyi selâmladılar. Yalnız Hacı Mustafa Osman Beyi selâmlamıyor, ters ters bakıyordu. Osman Beyin gözleri bir ara bu hainane bakışlarla karşılaştı ve gayri ihtiyarî iliklerine kadar titredi. Diğer taraftan Çakırcalı nezaketle hatır sormakta ve işleri hakkında Osman Beyden malûmat almakta devam ediyordu. Efenin bu nazikâne konuşması Osman Beyin korkusunu yavaş yavaş yatıştırıyordu.

Söz döndü, dolaştı, nihayet mahut meseleye geldi. Çakırcalı çok nazik ve samimî bir eda ile:

— Şu işi bir hallediversek Osman Bey, dedi, dün köprüden geçerken az daha dereye yuvarlanacaktım. Nasıl yapmalı bilmem ki.

Osman Bey çok ölçülü konuşuyordu:

— Evet, yaptırmalı?

— Tamir kabul edip etmiyeceğini bilmiyorum. Sen bu noktayı soruşturdun mu?

Çakırcalının bu son sözü Osman Beyi büyük bir ümide düşürdü. Zira Efe köprüyü yeniden yaptırmaktan bahsetmiyor, yalnızca tamiri meselesinden bahsediyordu. Şu halde kendisi de üç bin altın almaktan vazgeçmiş oluyor demekti. Bu da Osman Bey için memnuniyet verici bir netice idi. Hararetle cevap verdi:

— Tamiri mümkün Efe. Ben ustalara uzun boylu keşfettirdim. Köprüyü yeniden yapmıya lüzum olmadığını, pekâlâ tamir ettirilebileceğini söylediler.

(Devamı var)

Askerî liseler Maarif Şûrası mümessili

Kuleli askerî lisesi Beden Terbiyesi ve spor öğretmeni yüzbaşı Hüsamettin Askerî Liseler murahhası olarak Maarif Şûrasında bulunmak üzere bu sabahki ekspresle Ankaraya gidecektir.

Atletizm - Deniz - Güreş

Askerî Liseler Deniz Bayramı Ve Beynelmilel Atletizm Müsabakaları Muvaffakiyetli Oldu

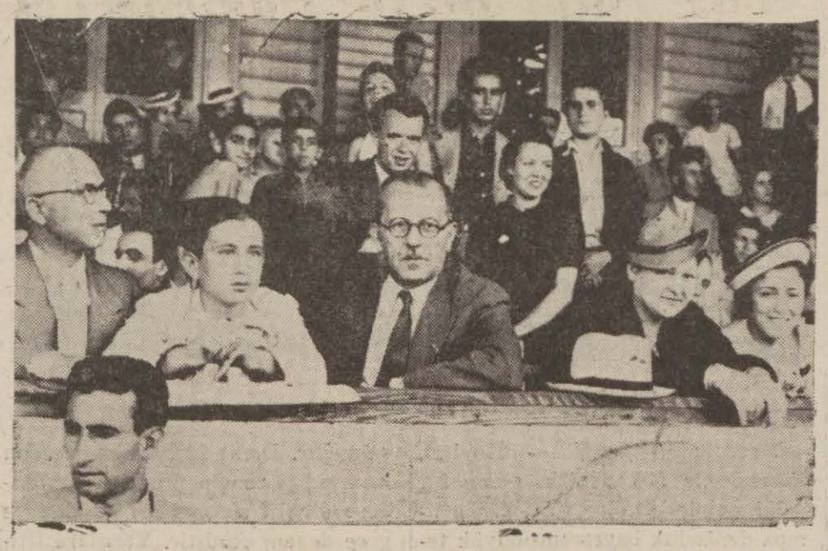

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlu beynelmilel atletizm müsabakalarını takip buyuruyorlar

İstanbul Komutanı Halis Bıyıktay askerî liselerimiz su sporcularını teftiş ediyorlar

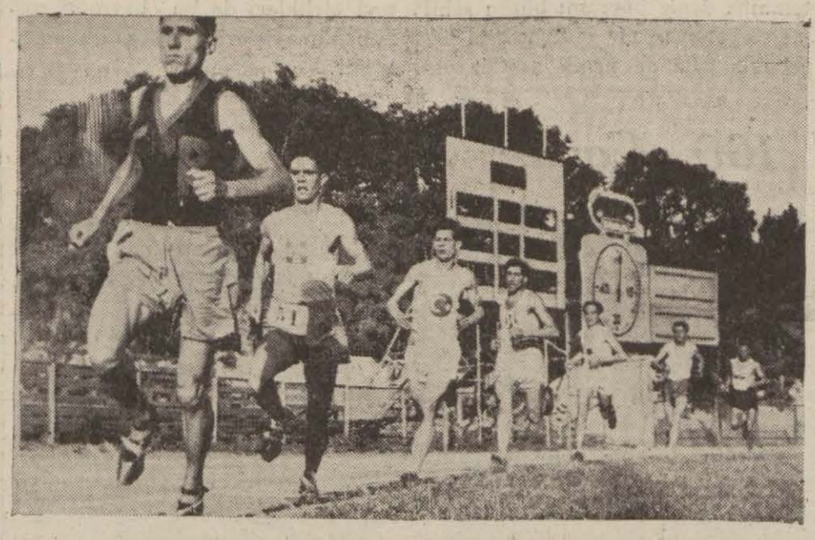

Dünkü beynelmilel müsabakalarda 5000 koşulurken önde giden Rumen, Yunan, Riza, Arton, Behzat, Hüseyin Mustafa

Fenerbahçede

Türk, Mısır, Yunan, Rumen Beynelmilel Atletizm Müsabakaları

6,000 den Ziyade Seyirci Önünde Yapılan Müsabakalarda Yeni Rekorlar Yapıldı

Mükâfatları bizzat Beden Terbiyeşi Genel Direktörü General Cemil Taner dağıttı

Atletizm severlerin iki aydanberi bekledikleri Beynelmilel Atletizm müsabakaları dün Türk, Yunan, Rumen, Mısır atletlerinin iştirakile Fenerbahçe stadında yapıldı.

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Beden Terbiyesi Umum Müdürü General Cemil Taner, İstişare Heyeti azasından Bürhan Felek, mıntaka Spor Direktörü Fethi Başaranın da bulunduğu 5,000 den fazla bir seyirci önünde verilen müsabakalar da dün bildirdiğimiz gibi İstanbul Beynelmilel müsabaka rekorundan 800, 5000, gülle, disk, sırık, uzun, üç adım atlama rekorları kırılmış, 600 metre, 200 metre ve yüksek atlama rekorları egale edilmiştir. Ayrıca 800 de Stratakos 1.57,8 ile Yunan rekorunu, Ankaralı Mustafa 5,000 metrede 16.11.5 ile Ankara rekorunu kırmıştır.

Senelerdenberi uzun mesafede çalışan ve koşusunun Türk birinci ve rekortmeni olan Rıza Maksudun ayni ayar 800 cülerimiz olduğu halde 800 metreye sokularak düşülen hata, sırık atlamanın zamanında bitirilmesi için müsabıkı sıkıştırmak istisna edilecek olursa dünkü müsabakalar umumiyet itibarile muntazam olmuş ve iyi dereceler elde edilmiştir. Elde edilen teknik neticeler:

100 M. — Birinci Fikret (Türk) 11,3 (Beynelmilel müsabaka rekoru egale edilmiştir). İkinci Lambrakis (Yunan) 11,4, üçüncü Melih (Türk) 11,4.

800 M. — Mısırlı Muskuris, Yunanlı Stratakos, Ankaralı Galip, adnan, Beşiktaşlı Recep, İstanbullu İbrahimin ve bir Rumen atletinin girdiği günün en heyecanlı geçen yarışlardan biri olan bu koşuda Yunanlı Stratakos 1.57.8 dakikada birinci gelerek yeni beynelmilel müsabaka ve Yunanistan rekoru yapmıştır. İkinci Rıza Maksut 2.0,6, üçüncü Recep 2,1,1, dördüncü galip gelmiştir. (Biz, Rıza Maksudun bu koşuda koşturulmasını doğru bulmadık.)

100 metre üçüncü kategori: Birinci Cezmi 11.9, İkinci Sezai 12,3, üçüncü Kâmuran 12,3.

200 metre üçüncü kategori: Birinci Sait 24.4, ikinci Merih 24,5, üçüncü üç tek 25,1.

400 metre üçüncü kategori: Birinci Ahmet 56.4, ikinci Ali 56.5, üçüncü Hüseyin 57.

400 metre beynelmilel: Birinci Gören 51.4 (Türk), ikinci Stratakos (Yunan) 51.7, üçüncü Ebeyid (Mısır) 51.8, dördüncü Nuri (Ankara) 53.3, beşinci Galip. Evvelce unutulup neşriyatımız üzerine Federasyonca takıma dahil edilen Nurinin derecesi yeni Ankara rekorudur.

5000 M. — Ragazuz 15,28 (Yunan), (Yeni beynelmilel müsabaka rekoru), ikinci Kristea (Rumen) 16.8, üçüncü Mustafa 16,11,5. Mustafanın derecesi de yeni Ankara rekorudur. En kuvvetli mukavemetçilerimizden Rıza Maksut yanlış bir düşünce ile 800 e sokulduğu için 5000 metreyi bitirememiş, 5000 rekortmeni Hüse-

(Sonu 7 inci sayfada)

Kulelide

Askerî Liselerimizin 5 nci Su Sporları Bayramı Dün Yapıldı

Kuleli, Maltepe, Deniz Lisesi Sporcularının Gösterilerini 8,000 Davetli Takip Etti

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün Yaptırdığı Atlama Kulesini Orgeneral Fahrettin Açtı

Askerî Liseler Müfettişliğinin okul tedrisatında spora birinci plânda yer vermesi direktörlerin yüksek alâka ve takipleri, Almanya Yüksek Beden Terbiyesi Enstitüsü mezunu spor ve beden terbiyesi hocaları tarafından çalıştırılan ve kısa bir zamanda okullarımız arasında özlü bir spor varlığı yaratmıya muvaffak olan askerî liselerimizin senelik deniz bayramı dün Kuleli lisesi önünde okul direktörü Kurmay Albay Bedrinin yardımı, Beden Terbiyesi ve spor öğretmeni Hüsamettin ve arkadaşlarının beynelmilel nizamlara uygun olarak vücude getirilen sahada ve Ordu müfettişi Fahrettin Altay, İstanbul kumandanı Halis Bıyıktay, Beden Terbiyesi Umum Müdürü General Cemil Taner ve Genel Sekreter Cemal Gökdağ, Tıbbiye müdürü General Hüseyin Hüsnü, Merkez kumandanı, Polis Müdürü Sadrettin Akanın da bulunduğu 8,000 den ziyade seçkin bir seyirci kütlesi önünde icra edilmiştir.

Her sene kara sporlarına olduğu kadar su sporlarına da değer ehemmiyeti vererek çalıştırılan Kuleli, Maltepe, Deniz liselilerin iştirakile Kulelide yapılan müsabakaların beşincisi olan dünkü bayram organizasyon mükemmeliyeti yurdun Tunç renkli gençlerinin şerefli mesleklerinin yüksek kabiliyetlerini kazanmak için pek mükemmel çalıştırılmış ve çalışmış olduklarını göstermesi itibarile enteresan olmuş, gençlerimizin daha ziyade gösteriş mahiyetinde olan yarışları, akıntılı sularda tabiatle mücadeleleri yurtsever seyircilerin iftihar duygusile gözlerini yaşartmıştır.

Merasim ve müsabakalar

Yurtsever ve hakikî sporcular tarafından büyük alâka ile takip edillen 5 inci bayrama Kuleli, Maltepe, Deniz lisesinin 200 den fazla yeknesak kıyafetli tunç vücultü sporcularının Orgeneral Fahrettin Altay tarafından yapılan teftiş, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından inşa ettirilerek Kuleliye hediye edilen atlama kulesinin küşat merasimile başlanmış, müteakiben Askerî Liseler Müfettişi Albay Adil bir söylev vererek askerî liselerimizin kara sporlarına olduğu kadar deniz sporlarına da ayni derecede ehemmiyet vermeket olduğu, vermeğe de devam edeceğini söyliyerek yaptırdığı kuleden dolayı Beden Terbiyesi Genel Direktörüne teşekkür etmiş, müteakiben müsabakalara geçilmiştir. Orgeneral Fahrettin Altay ve yukarıda saydığımız zevat vazifesi icabı Beynelmilel Atletizm müsabakalarına giden Cemil Tanermüstesna müsabakaları baştan sonuna kadar Söğütlü yatından takip etmişler, gençlere iltifatta bulunmuşlardır.

Program mucibince yapılan 6×50, 6×100 bayrak şeklinde muhtelif yüzmeler, su altında mesafe katetmek, dalarak tabak toplama, su içinde boğuşma, batanları kurtarma, padıllot, suda sayunma gösterişleri büyük alâka ile takip edilmiş, 75 gencin birden elbise ile denize atlıyarak 1,5 saat suda yüzmesi takdirle karşılanmış ve çok alkışlanmıştır. 10 metre irtifadaki kuleden gençlerin seferî teçhizatla atlamaları da çok takdirle ve şiddetle alkışlanmıştır.

Büyük muvaffakiyetle başarılan müsabakalar daha ziyade birincilik değil, hususî mahiyette gösteriş olduğu halde seyirciler üzerinde çok iyi tesir bırakmış, iftihara sevketmiştir. Yarının tunç vücutlü gençlerine muvaffakiyetler diler, bize bu güzel günü gösteren Askerî Liseler Müfettişliğine, askerî liselerimize gençlik namına teşekkür ederiz.

ATLET

⌘ ⌘ ⌘

Ankarada Serbest Güreşler

20 Sayı ile Ankara gücü birinci, 15 sayı ile Demirspor ikinci,

Ankara, 15 (A. A.) — Bugün Ankaragücü sahasında İzmirde yapılacak serbest güreş birincilliklerine hazırlık için teşvik müsabakaları yapılmıştır. Müsabakalar, sonuna kadar heyecanlı olmuş ve seyircilerin alâkasını celbetmiştir.

Bu müsabakalar, Ankaragücü, Demirspor, Muhafızgücü ve Güneş klüplerinden 50 den fazla müsabıkın iştirakile yapılmıştır.

İlk karşılama 56 kilo:

Demirspordan İsmail, Ankaragücünden Niyazi Birinciye ekseriyetle sayı hesabile, Ankaragücünden Ali Ömer Tomruk, Demirspordan Halit Yalamur'a ittifakla, Ankaragücünden Mehmet Koç, Demirspor-

(Sonu 7 inci sayfada)

Hikâye

Ayaklar Altında

Yazan: Enver Naci

Kusuru adı olmuştu. Evde: «Topal» aşağı, «Topal» yukarı diye çağırılıyordu. Hakikî adı unutulmuş gibiydi. Öz annesinin koyduğu güzel de bir adı vardı: Dürdane...

Eve, besleme, yanaşma, evlâtlık, hizmetçi falan olarak ta alınmış değildi. Babasının öz, annesinin üvey kızıydı.

Üvey annesi, kendisine «Anne» dedirtmiyordu. Evlerine geldiği ilk gün Topala tembih etmişti:

— Bana anne demiyecek!..

Dürdane bu söze dudak kıvırmadan, gözleri dolmadan gülmüştü.

O, ısrar etse de «Anne» demek içinden gelmiyecekti. Bugüne kadar bir kere olsun ne üvey annesinin adını anmış, ne de ağzından «Anne» kelimesini kaçırmıştı.

Dürdane, diz kapaklarına basa basa yürür, ayakları ve baldırları artık lüzumsuz, fazla birer uzuv haline gelmiştir. Küçükken merdivenden düşerek sakatlanmıştı, bacaklarından biri sağa, diğeri sola fırlamış, bir daha da düzelmemişti.

Ellerini de yere dayıyarak diz kapaklarının yardımile emekliye emekliye yerde sürünürdü. Bu, onun yürümesi idi. Yürürken ayakları iki sandal küreği gibi dışarı dışarı sallanır, saçları alnının üstüne dökülür...

Birisile konuşurken bacaklarını altına alır, başını arkaya iter, göklere bakıyormuş gibi başını kaldırır, yukarısındakine bakardı.

Gelinlik çağını aşmıya başlamış bir kızdı. Alil ve muztarip olmasaydı, ona belki «Güzel» de denilebilirdi.

Hayatının en hassas, en içli çağı olan bu zamanda üvey evlât muamelesi görmek Dürdaneyi en onmaz yerinden yaralamıştı.

Üvey anasının kötü sözleri, dayakları, evden kovmalarına maruz kaldıkça bir yığın et ve kemik külçesi gibi bir köşeye sinmiş, ağlamayı bile çok göreceklerinden korkarak susmuş, yalvaran gözlerle bakmıştı.

Hele üvey kardeşlerinin hakaretleri, tarteklamaları onu büsbütün çileden çıkarıyordu

— Pis topal!

— Yengeç!..

— Bed surat!..

Bu sözler Dürdanenin adıydı. Üvey kardeşleri kızdıkça öfkelerini ondan alırlar, bağırırlar, tepinirlerdi.

Babası bütün bunlara yabancıydı.

Dürdanenin kalbinde ne aşk, ne muhabbet, ne ümit.. hiç bir his yaşamıyordu. İnsanlardan nefret, göklere isyan ediyordu.

Bazı bazı hatırasında canlandırdığı bir arkadaşlığın samimî havasile kendini avuturdu. Çok küçükken komşularından birinin kızı olan Celile ile «Ahret kardeşi» olmuştu. Bu iki çocuk ne kadar sevişmişlerdi?. Fakat felek yar olmamış, sevgilileri biribirinden ayırmıştı. Celile uzakça bir memlekete gitmişti. Mektuplaşamıyorlardı da. Dürdane okuma, yazma bilmiyordu. Bilse bile mektup gönderecek parası olmıyacaktı.

★

Uzun ayrılık yıllarından sonra Celilenin tekrar oraya döndüğünü öğrenince Dürdane derdini, kusurunu unutmuş, mes'ut bir insan halini almıştı.

Celile, gittiği yerde birile evlenmiş, üç sene sonra anlaşamıyarak ayrılmış, artık bu şehre, annesinin yanına, geldiği yere bir daha dönmemek üzere yerleşmişti...

Dürdanede, ahret kardeşile ilk görüşmeden sonra taze bir hayat başlamıştı. Elinde olsa ondan hiç ayrılmıyacaktı. Ayaklarındaki kusur zinciri olmasa her gün kaçıp kaçıp Celileye gidecekti. Ne çare!.. o, böylece insanların, bilhassa sevmediği insanların ayakları altında yaşamıya mahkûmdu.

★

Bir gün, genç ve güzel Celilenin ikinci defa evleneceği haberini aldı. Sevindi, sevindi...

Celile bu sefer sevişerek evleniyordu. Tâ küçüklüğünden tanıdığı, kendisinde gözü olan, onu gizliden gizliye seven bir delikanlı ile evleniyordu. O zaman aşkını, sevgilisine acamamış, izini kaybedince de artık hüsranı sineye çekmişti... Aradan geçen uzun senelerde delikanlı okumuş, bir memur olmuş, hâlâ da evlenmemişti.

İlk sevgilisinin tekrar döndüğünü görünce hiç birşey düşünmeden ilk günlerin sıcak hatıralarına dönmüş ve Celileye izdivaç teklif etmişti.

Celile, bir bakire gibi düğün, dernekle evlenecekti.

Düğün hazırlıkları başladı. İki gün evvel Dürdaneyi de davet ettiler.

Dürdanede hummalı bir faaliyet başladı. Üvey anasına öz anası gibi yakınlaştı, üvey kardeşlerini candan sevmiye başladı: İstediğini yapsınlar, düğüne göndersinler, diye...

Aylardanberi su yüzü görmiyen vücudü yıkandı, basma bir entari yaptılar, Dürdanenin yüzü, gözü açıldı. Sevincinden uçuyordu.

Gideceği gün, sabah erkenden giyinmiye başladı. Ahret kardeşi bitişik mahallede oturuyordu. Celilenin nikâhlısının gönderdiği araba sabahtan kapıya yanaştı...

Epey bekledikten sonra Dürdane denizaşırı bir yolculuğa çıkıyormuş gibi arabaya güç halle bindirildi...

Arkasından üvey anası ve kardeşleri gülmekten katılıyorlardı. O, arabanın arkasından bunları görüyor, sırıtmalara kendisi de iştirak ediyordu.

Ahret kardeşini düğün günü telli, duvaklı görünce gözleri sulandı. Bu ağlayış bir haset hissi değil, bir hasretti. Ayaklarına mahzun mahzun baktı, içini yokladı. Ruhu da ayaklar altında dolaşan vücudü gibi sakat ve ezikti...

Onu ağlarken görenlerden düğün günü kızın yakın akrabalarına arız olan ağlamadan daha başka hislerle gözyaşı döktüğünü tahmin edenler oldu. Fakat...

Celile evleneli bir ay olmuştu. Bir şeker bayramı annesile beraber Dürdaneyi görmiye geldiler. Dürdane evde yapyalnız...

Ahret kardeşini görünce onu nasıl ağırlıyacağını bilmiyerek telâşlandı, sevindi.

(Sonu 7 inci sayfada)

YURTTA SABAH

Tireboluda Deniz Bayramı

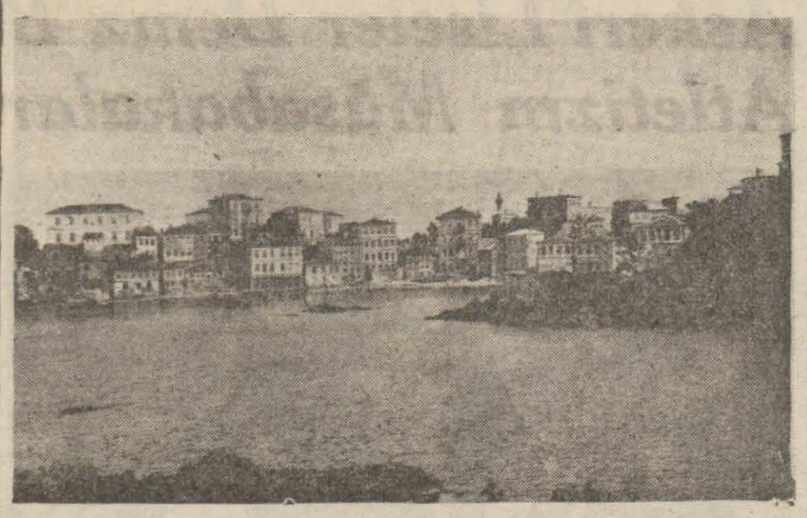

Tireboludan bir manzara ve park koyu

Tirebolu (Hususî) — Koyları, körfezlerile Karadenizin gözde bir sahil memleketi olan şirin Tirebolumuz denizcilik bayramını büyük tezahürat içinde kutluladı. Şerefli bayrağımızın engin sularımızdaki sonsuz hâkimiyetini kıvanlçıyan 1 temmuz deniz bayramı bütün sahil memleketlerimizde olduğu gibi Tirebolumuzda da neşeli saatler yaşatmıştır. Deniz idaresinin önceden hazırladığı zengin program dahilinde muhtelif su sporları gündüz ve gece devam etmiştir. Yarışlara iştirak eden sporculardan muvaffakıyeti görülenlere ikramiye ve kupalar dağıtılmıştır. Memleketin içtimaî birlikleri de bu bayramı coşkun nümayişlerile zenginleştirmişlerdir.

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

100 Çocuk Sünnet Ettirildi

Erbaa (Hususî) — Kızılay, Çocuk Esirgeme kurumlarının hayırlı ve devamlı çalışmaları muhitimizde bu şefkatli kurumlara karşı halkımızın sevgi ve alâkasını her gün bir parça daha arttırmaktadır.

Bu hafta kaymakamımız Mahmut Nedim Aker'in büyük yardımları ve iki kurumun idare heyetleri huzurile Darma, Dereli, Bidevi köylerinde Belediye bandosunun iştirakile büyük bir sünnet düğünü yapılmış ve yüz yavru sünnet edilmiştir.

Her üç köyde günün şerefine gece sabaha kadar millî oyunlar oynanmış eğlenceler tertip edilmiştir.

Gönderdiğim resim bu intıbaı tesbit etmektedir.

Aşkın doğusu

— 33 —

Nakleden : ORHAN S.

Şimdi köşkün damında bulunuyordu. Artık burada müşkülâtla karşılaştı. Baştan başa katetmeğe mecbur olduğu bu damın kiremitleri o kadar yosun tutmuş idi ki, ve hele dam gayet dik olduğundan hemen hemen ayakta durmanın imkânı yok gibi idi. Selim, bulunduğu yere çöktü ve ne yapacağını etraflıca düşünmek için bir an hareketsiz durdu. Birkaç adım ötede, hemen çatının kenarında yapılmış büyük bir baca vardı. Oraya kadar müthiş zorluk çekerek gelebildi. Zira köpeğin ısırdığı kol iyileşmesine rağmen henüz acıyordu. Neyse, dikkatle ve ihtiyatla hareket ederek ve bacanın vaziyetinden istifadeyi bilerek damın kenarına kadar geldi. Hikmetin penceresi karşısında idi.

Rahat bir nefes alarak:

— Çok şükür ,en müşkül iş atlattık.. diye kendi kedine söylendi. Fakat iş, umduğu gibi çıkmadı. Filhakika şimdi, aşağıdaki küçük dama inmek ve karşı tarafında bulunan pencereye kadar yürüyerek içeriye girmek kalmıştı. Yalnız oraya kadar inmek için boynuna sararak vücudüne doladığı ikinci ip merdiveni raptedecek bir çıkıntı, sağlam bir yer lâzımdı. Selim, etrafa göz gezdirdi. Fakat işine yarıyacak böyle bir şey bulamadı. Nihayet ileriye doğru eğilince, kenarda yağmur oluklarını tutan kalınca ve çivi gibi bir demir parçası gördü. Genç adam bunu farkedince derhal harekete geçmeyi muvafık buldu. Yavaş yavaş damın kenarına kadar geldi ve yüzükoyun uzanarak, oldukça zahmetle merdiveni, demir parçasına bağlamıya muvaffak oldu. Bunu da yaptıktan sonra merdiven boşluğa fırladı ve kendi üzerine yavaşça dönerek ayaklarını merdivene doğru gelecek şekilde hareket etti. Bundan sonra tedricî surette aşağıya doğru sarkıtarak dirseklerini damın kenarına dayadı. Şimdi, çok nazik bir vaziyette bulunuyordu. Ufak bir dikkatsizlik, aşağıya düşerek parçalanmasını mucip olabilirdi. Bu tehlikeyi uzun müddet düşünmek istemedi. Nihayet, ayaklarını merdiven basamağına yerleştirince ânî bir hareketle dirseklerini kaldırarak merdiveni tuttu.

Yavaş yavaş aşağıya kadar indi. Tam bu sırada, büyük salondaki saat gece yarısını çaldı. Selim, bu gece seyahatini aşağı yukarı iki saate yakın bir zamanda yaptığını düşünerek hayret etti. Genç adam, küçük damdan geçerek Hikmetin penceresinin önüne geldi. Ve açık duran pencerenin perdelerini aralıyarak bir sıçrayışta içeri girdi.

Hikmet, başını ellerinin arasına almış, bir köşeye çömelmiş duruyordu. *Selimin pencereden içeriye* girdiğini görünce titredi ve birdenbire ayağa kalkarak boynunu uzatmış, ellerini başının üstünde tutmuş bir vaziyette durdu. Gözleri sulanmıştı.

Çehresinin garip ifadesini nasıl tarif etmeliydi? Binbir türlü his, bu henüz çocuk simasında yer almıştı. Sürpriz, minnet, utanma, endişe, uzun bir bekleme, itimatsızlık, ümit ve bazı vak'aların acı hatıraları, hepsi Hikmetin simasında garip bir halita vücude getirmişti. Onu, hem güler ve hem de ağlar vaziyette görünce Hikmet, karşısındakinin sevincinin ağladığını ve hüznünün tebessüm ettiğini düşündü.

İlk hayret ânı geçince Hikmetin çehresinde heyecan ve bir nevi dalgın tatlılığın eserleri toplandığı görüldü. Geri geri çekildi ve bir iskemlenin üzerine çöktü.

Ayakta duran Selim:

— Sizi sıkıyor muyum? İsterseniz döneyim! diye lâkırdıya başladı.

Hikmet cevap vermedi.

Genç adam pencereye doğru dönerek:

— Ne yapayım? Size bir türlü yaranamadım.. diye devam etti.

Delikanlı kaşlarını çattı. Kısık bir sesle cevap verdi:

— Allahaşkına ciddî hareket ediniz. Aramızda geçen bu şey çok ciddidir.

— Ben de onu istiyorum zaten.. amma, biraz da neş'e lâzım..

Hikmet, saçlarını zayıf ve ince ellerinin arasına alarak:

— Neş'e mi? diye söylendi.. belki bu da zamanında beni yoklıyacak!.. Kim bilir boyuna söyliye söyliye.. şimdilik rüya görüyorum gibi. Düşüncelerimdeki kararsızlık beni korkutuyor. Bana sual sormayın, cevap veremiyeceğim. Sonra, sesimdeki gariplik de sinirime dokunuyor. Onun için susacağım ve size bakacağım...

Ve odanın ortasında duran uzun masaya yaklaşarak Selime, diğer taraftaki bir iskemleye oturmasını işaret etti. Kendi de diğer bir sandalyeye oturdu.

Uzun süren bir sükûtu müteakip yüksek sesle düşünmeğe koyuldu:

— Bu cesaretli, azimli tavır, nazarlardaki bu gurur, gülüşteki bu iyilik eserleri!.. Âdeta başka bir adam!.. Ah, ne kadar yanılmışım.. ondan nefret ediyor, kin besliyordum. Halbuki onu Allah bana, ümitsizlikten kurtulmam için göndermiş. Demek, bu sade tavır, bu sakin çehre, yabancı gördüğüm bu tatlı duruş, ukalâlık sandığım bu ağırbaşlılık hakikî bir insanın mühassenatından imiş..»

(Davamı var)

SEYYİD BATTAL GAZİ İLE CEDDİ FERRUHZAD

YAZAN: M. RASİM ÖZGEN

— 34 —

Ammad diyor ki: Habeşistana hicretten sonra Muhammedin yanında, ona iyman eden beş kölesile iki kadından ve bir de Ebu Bekirden başka kimse kalmadığını hatırlıyorum.

Birinci muhaceretten sonra, İslâm cemaatinin bu hali, Muhammedi endişelendirdi ve peygamberliğini yürütemiyeceğinden korkmıya başladı. Bu korkusunu ve Kureyşi memnun etme meylini de şöyle meydana vurdu:

Bir gün Mescidi haramda «Vennecmi iza heva» sûresini, yüksek sesle öyet öyet okuyordu. Mekke ahalisi, okuduğunun neticesini anlamak için merakla dinliyorlardı. Muhammed: «Lât ve İzzi ve Menat ismindeki üçüncü putu görüyor musunuz?» Mealinde olan âyetleri okuduktan sonra «bu yüce ak kuşları görüyor musunuz? Onların şefaatleri rica olunur» Deyince halk sevinçten çıldırdı; çünkü, Muhammed, putlarını medh ve sena etmişti. Sûrenin sonundaki secde âyetine gelince Muhammed ve yanındaki birkaç Müslüman secdeye yattılar. Muhammedin sözlerinden memnun olan müşrikler de secdeye vardılar. Müşrikler, secdeden sonra: «Muhammed, bizim mağbutlarımızı yâd etti ve bizimle beraber oldu. Onunla barıştık; ona eza ve cefa etmekten vazgeçtik. Evet, biz de biliyoruz ki öldüren, yaşatan ve rızk veren Allahtır; fakat bize, yalnız mağbudlarımız şefaat edecektir» dediler (1).

Peygamber, okuduğu âyetle kırdığı potun aylarca ıztırabını çekti ve ileri sürdüğü islâmiyete büyük bir darbe vurduğunu anladı. Bu hatasını tağmir için yeni âyetlerle işe yeni bir cereyan vermiye teşebbüs etti. Bunlardan biri «Hac» sûresinin 52 inci âyeti idi, ki meâli şöyle idi: «Biz senden evvel; birşey istedikleri zaman şeytanın hilesine uğramıyan hiç bir Resul veya Nebi göndermedik. Cenabı hak şeytanın hilesini ortadan kaldırır. Sonra kendi iradesini kuvvetlendirir Cenabı hak alim ve hakimdir». Muhammed, bu âyetle «yüce ak kuşlar» âyetini feshetti.

Sonra, «İsra» sûresinin 73, 74 ve 75 inci âyetlerini ortaya attı. Bunlarda, müslümanlara karşı, kendisinin Allah tarafından tehdit edildiğini ileri sürdü. Bunların meali şöyledir: «Onlar, az kaldı vahyettiğimiz şeyden seni çeviriyorlardı ve bize iftira ettiriyorlardı. Gûya seni dost edineceklerdi. Eğer, seni metanete sevketmeseydik, onların bir kısım arzusuna boyun eğecektin. O zaman, sana, dünya ve ahret azabının iki mislini tattıracaktık ve bize karşı, kendine bir yardımcı bulamıyacaktın».

(1) Muhammedin Kureyşe tebliğ ettiği ohlâkî kaideler, onların reddetmedikleri.. ötedenberi onlara riayet ettikleri şeylerdi. Onları kızdıran şey: Putlarının tahkir edilmesinden başka birşey değildi.

MUHACİRLERİN HABEŞİSTANDAN AVDETİ

Eshap, nübüvvetin beşinci senesinin Recep ayında Habeşistana hicret etmişlerdi. Şaban ve Ramazan aylarını orada geçirdiler. Necaşi Eshame ibni Bahr, İsevi dininde olduğu için onlara iyi muamele etti. Kureyşin islâmlarla beraber secde etmeleri, Muhammedle barışmaları haberi her tarafa yayıldığı gibi Ramazan nihayelterinde de Habeşistanda duyuldu. Muhacirler: «Kureyşin düşmanlığından korkarak evimizi, barkımızı buraktık; buraya geldik. Mademki aramızda düşmanlık kalmadı; ne diye burada duralım?« dediler ve Habeşistandan hareket ederek Şevval ayında Mekkeye vâsıl oldular.

Muhacirler, Mekkeye yaklaştıkları zaman, tesadüf ettikleri yolculardan, arada vukua gelen barışıklığa dair havadis sordular. Onlar da: «Evet, evvelce böyle bir yanlışlık oldu. Muhammed, putlarımızı methetti idi. Sonra, bu fikrinden caydı. Kureyş de eski düşmanlıklarına dönüdüler» dediler.

Muhacirler, bu haber karşısında şaşırdılar ve geldiklerine pişman oldular; fakat yapabilecekleri birşey olmadığı için her biri Kureyş ileri gelelnerinden birine dehâlet ederek hayatlarını kurtarmıya çalıştılar.

Bir rivayette İbni Mes'ud da avdet edenler arasında olduğu halde kimseye dehalet etmemiş, dönüp tekrar Habeşistana gitmiştir.

Osman ibni Affan'ı, Saad ibni As himayesine almıştı. Osman ibni Mazğun da, birader zadesi Velid ibni Mugayrenin himayesinde idi. Osman ibni Mazğun kendisinin rahat ettiğini; fakat kimsesiz müslümanların işkenceye uğradıklarını görerek müteessir oldu, o da biraderzadesinin himayesini reddetti. Velid, bu hali görünce: «Ey birader zadem! Sen neye gücendin ki, benim himayemden çıkıyorsun?» deyince Osman: «Bir şeye gücenmedim. Fakat Allahın himayesinde olmayı tercih ediyorum» diye cevap verdi. Velid, bu cevabı alınca biraderzadesini elinden tuttu ve Kâbeye götürdü ve oradakilere hitaben: «Ey Kureyş halkı! Osman, şimdiye kadar benim himayemde idi. Benim himayemden usanmış, Allahın hmayesine girmek istiyor. Onu, tehlikeye atıyorum. İstediği zaman tekrar himayeme kabul ederim.» dedikten sonra kolunu kaldırdı ve bütün kuvvetile Osmanın suratına bir tokat indirdi. Osmanın gözlerinden ateşler saçıldı. Velid, biraderzadesini orada bırakırken: «Himayemden çıkmakla başına neler geleceğini anladın mı?» dedi. O da: «Bu hakaretlere dayanacağım; çünkü benim ahiret zahiremdir» diye cevap verdi.

Muhammed.. bu haller arasında, nasıl hareket edeceğini bilmiyordu. Müslümanlar, her biri birer Kureyşinin himayesinde idi. Bu vaziyette bütün nüfuzu sönüyordu; yeniden müslüman bulmıya imkân bulamadığı gibi eski müslümanların da emri altından ve telkinlerniden çıkması tehlikesi de başgöstermişti.

HABEŞİSTANA İKİNCİ MUHACERET

Muhacirler, Habeşistandan avdet ettikten sonra Mekke müşrikleri, yine ezâ ve cefaya başladılar. Ve işkencelerini günden güne artırdılar.

Habeşistana gidenler, oradan çok memnun olmuşlardı. Havasını ve suyunu çok iyi ve sıhhî, meyvasını bol bulmuşlardı. Gittikleri kasabada dört kilise bulunduğunu, her birinde her gün kurbanlar kesilerek fıkaraya yemek yapıldığını söylüyorlardı.

(Devamı var)

SPOR

Ankara Güreş Teşvik Müsabakaları

(Baştarafı 5 inci sayfamızda)

an Hasana ittifakla galip.

61 kiloda:

Muhafızgücünden Ferit Güner, Demirspordan Cemale ittifakla, An karagücünden Mustafa Beton, Muhafızgücünden Hasan Yedibelâ'ya, 1 dakika 5 saniyede tuşla, Ankaragücünden Sadullah Elâgöz, Muhafız gücünden Yusuf Dere'ye 2 dakika 45 saniyede tuşla, Demirspordan Habip Duman, Muhafızgücünden Aziz Öz'e 13 dakika 45 saniyede tuşla, Muhafızgücünden Abdül Kılıç Ankaragücünden Haydar Ulu'ya 7 dakika 35 saniyede tuşla galip.

66 kiloda:

Ankaragücünden Niyazi Muhafız gücünden Mehmede 5 dakika 20 saniyede tuşla, Ankaragücünden Hakim, Muhafızgücünden İsmaile, 8 dakikada tuşla, Ankara gücünden Rıza, Muhafızgücünden Süleymana 11 saniyede tuşla, Ankaragücünden Battal, Muhafızgücünden Haydar Ulu'ya 7 dakika 35 saniyede tuşla galip.

72 kiloda:

Ankaragücünden Aziz Kiper, Muhafızgücünden Ali Kibar'a 25 saniyede tuşla, Ankaragücünden Demir, Muhafızgücünden Tahsine bir dakika 35 saniyede tuşla, Demirspordan Mustafa, Muhafızgücünden Süleymana tuşla, Halkevinden Clâl Atik, Muhafızgücünden Hidayete, 1 dakika 35 saniyede tuşla, Ankaragücünden Mahmut, Muhafızgücünden Süleymana, 6 dakika 33 saniyede tuşla galip.

79 kiloda:

Ankaragücünden Vahit, Muhafızgücündn Hasana 1 dakika 17 saniyede tuşla, Muhafızgücünden Şükrü, Demirspordan Osmana 18 saniyede tuşla galip.

87 kiloda:

Muhafızgücünden Halil, Muhafızgücünden Nazmi'ye tuşla mağlûp.

Ağır siklette:

Demirspordan Namık, ayni klüpten Şükrüye, tuşla galip.

Bu siklette yapılan güreşlerin turu bittiği için ikinci tura başlanmış oluyor.

İlk güreş 56 kiloda:

Demirspordan İsmail, Ankaragücünden Mehmede tuşla, Demirspordan Halit ayni klüpten Ahmede tuşla galip.

61 kiloda:

Ankaragücünden Mustafa, Muhafızgücünden Ferid'e tuşla, Demirspordan Cemal, Demirspordan Ahmede tuşla, Ankaragücünden Sadullah Alagöz, Muhafızgücünden Hasana tuşla, Demirspordan Habip, Muhafızgücünden Abdülü 8 dakikada tuşla yenmişlerdir. Muhafızgücünden Aziz de kendi klübünden Yusufu tuşla yendi. Bu suretle bugünkü güreşlere nihayet verildi. Yarın Ankaragücü stadında saat 9 da güreşlere devam edilecektir.

⌘ ⌘ ⌘

Ankara, 16 — Muhtelif klüplerden 51 güreşçinin iştirakile bugün de Ankaragücü sahasında güreş teşvik müsabakalarına devam edilmiştir. Çok çetin mücadelelerle devam eden müsabakalar şu şekilde neticelenmiştir:

56 kiloda:

Ali Tomruk, A. Gücü, Halit Balamur, Demirspor, Mehmet Koç A. Gücü.

61 kiloda:

1 inci, Mustafa Beton, A. Gücü. 2 nci Habib, Demirspor, 3 üncü Haydar, Ankaragücü.

66 kiloda:

1 inci Doğan, Demirspor, 2 nci Rıza, Ankaragücü, 3 üncü Niyazi, Ankaragücü.

72 kiloda:

1 inci Celâl Atik, Halkevi, 2 nci Aziz Kiper, Ankaragücü, 3 üncü Demir, Ankaragücü.

79 kiloda:

1 inci Vahit, Ankara Gücü, 2 nci Mahmut, Demirspor, 3 üncü Ahmet Muhafız..

87 kiloda:

1 inci Seyit Ahmet, D. Spor, 2 ci Halit, Muhafızgücü, 3 üncü Nazmi Muhafızgücü.

Ağırda:

1 inci Hüseyin, Ankaragücü, 2 nci Namık D. Spor, 3 cü Şükrü D. Spor.

Yapılan bu güreşlerin neticesinde klüplerin puanları ve dereceleri tesbit edilmiştir.

Ankaragücü birinci 20 puvanla, Demirspor ikinci 15 puvanla.

Muhafızgücü 4 puvanla üçüncü olmışlardır.

⌘ ⌘ ⌘

Beynelmilel Atletizm Müsabakası

(Bastarafı 5 inci sayfada)

yin dördüncü, Artan beşinci olmuştur.

200 metre — Birinci Lambrakis 22,5, ikinci Muzaffer 22,9, üçüncü Melih 23.

Gülle atma — Birinci Guro 14,36 (Rumen), ikinci Ateş İbrahim 14,12, üçüncü Arat 13,75. Her üç derece de eski beynelmilel rekordan iyidir.

Disk atma — Fleros (Rumen) 46,41, Havaletz (Rumen) 46,24, Yusuf 42,98,

Sırık atlama — Birinci Muhittin (Ankara), 3,40, Viçarapulos (Türk) 3,10, Şerif (Türk) 3.10. Muhittinin derecesi yeni beynelmilel müsabaka rekorudur.

Uzun atlama — Lambrakis 7,35, Muzaffer 6,77, Ömer 6,69.

Her üç atetin derecesi de eski beynelmilel rekordan iyidir.

Yüksek atlama — Birinci Jerfi (Türk) 1,83, ikinci Pulat (Türk) 1.75, üçüncü Süreyya 1,75.

Üç adım — Birinci Yavru 13,90, ikinci Lambrakis (Yunan) 13,70, üçüncü Ömer 13,67.

Her üç atlet te eski beynelmilel müsabaka rekorunu kırmışlardır.

4×100 bayrak yarısı: Fikret, Muzaffer, Nazmi, Melihten müteşekkil İstanbul takımı 44,1 ile birinci olmuştur.

Müsabakaların hitamında Beden Terbiyesi Umum Müdürü Tümgeneral Taner evvelce yapılan İstanbul Dekatlon, Türkiye maraton müsabakalarında derece alan atletlerle günün galiplerine mükâfatlarını biz zat tevzi etmişlerdir.

Davetimizi kabul ettiklerinden dolayı Rumen, Mısır, Yunan atletlerine burada teşekkür etmeyi vazife bilir, bütün sporculara da muvaffakiyetler dilerim, diyerek merasime nihayet vermişlerdir.

Biz, müsabakalar hakkında düşündüklerimizi ayrıca yazacağız.

Atlet

Yakacık suyunun tesisatı yenileştiriliyor

Yakacık köyüne yakın bir mesafede olan Yakacık içmesuyunun tesisatı gayet eski bir vaziyette olduğundan, buranın tamir edilmesini alâkadarlar lüzumlu görmüşlerdir. Bu sebeple Yakacık suyuna sıhhî şeraiti haiz bazı tesisat ilâve edilmeğe başlanmıştır.

Kartal Belediyesi, 40.000 lira sarfile tesisatı yenilemek ve su, madenî boru içine alınarak sıhhî ve fennî şartlar dahilinde isale edilecektir.

Küçük san'atlar kanununa muhalif hareket etmiş

Setrak isminde bir Rus tebaası ancak Türklerin yapabilecekleri inşaat işlerinde çalışırken yakalanmış, Birinci Sulh Ceza mahkemesi tarafından 10 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

BULMACA

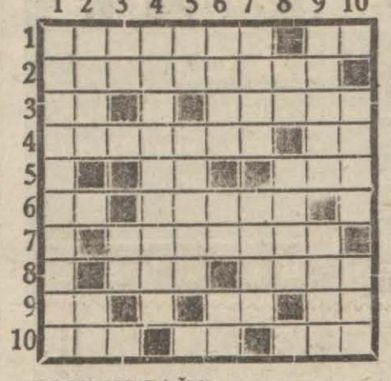

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir kıt'a, duman yapar.
2 — Ankaranın bir kısmı.
3 — Çok değil, büyük bir Türk mimarı.
4 — Sağlamlık, rabıt edatı
5 — Erkek, ilim.
6 — Beyaz, takıştırır
7 — Emin olmak.
8 — Bir rakam, hatırlar.
9 — Nota, yaydan fırlar, not.
10 — Namus, müsamaha, bir eğlence yeri.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Beyoğlunun bir semtinde oturan.
2 — İçki ile beraber yenir, san'at.
3 — Genişlik, arapça baba.
4 — Yalvarmak.
5 — Yapılan şey, kol.
6 — İçi boş kâğıt, rabıt edatı, nida
7 — Muahede, bir uzuv.
8 — Hayvanlar sığınır, otomobillerde vardır.
9 — Emir, düşünce.
10 — Büyük anne, fransızca gülmek.

Dünkü Bulmacamızın halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	Ü	B	A	D	E	L	E	■	D
2	Ü	Z	E	N	E	N	■	D	A	R
3	K	E	L	E	Ş	■	B	E	L	A
4	Â	N	■	Ş	■	S	O	V	A	N
5	L	■	■	T	L	A	M	A	K	■
6	E	Ş	M	E	■	İ	B	T	A	L
7	M	■	A	Z	I	■	A	■	L	A
8	E	L	Ç	İ	■	D	■	K	I	Z
9	■	E	■	■	P	A	R	A	■	I
10	E	Ş	E	L	E	M	E	K	■	M

HİKÂYE:

Ayaklar Altında

(Baş tarafı 6 ıncı sayfamızda)

— Buyurun, misafir odasına!

Dedi. Şeker bayramında dünyada en çok sevdiği, hattâ ahrette de dostluğunu muhafaza için şimdiden ahret kardeşi olduğu Celileye iki şeker ikram etmemek ne ayıp olacaktı! Fakat analığı şekerliği kilitlemişti. Zaten evde her şey kilit altında idi.

Dün bayramın birinci günü babasının verdiği on kuruşu sakladığı yerden aldı. Kapının önünde oynıyan komşu çocuklarından birini çağırdı, parayı verdi, bir maddî vâd mukabilinde olmadıkça çarşıdan komşu çocuğuna şeker aldıramıyacağını kestirerek:

— Yüz parası senin. Git bana, yedi buçuk kuruşluk bayram şekeri al, çabuk gel!..

Getirttiği şekeri bir kahvaltı tabağına koydu ve misafirlerine ikram etti.

Analığı geldiği zaman Dürdanenin misafiri olduğunu öğrenince nevri döndü. Hele odaya girip şeker tabağına gözü ilişince büsbütün çileden çıktı. Misafirlerinin yanında Dürdaneye:

— Kız, dedi! neye aşağıdan şekerliği çıkarmadın da böyle kendi kendine işler yaptın?

— .....

Akşama mükemmel bir dayak yiyeceğini düşünerek ağzını açamadı. Tel dolabın kilidi dudaklarına da da vuruldu.

Bir türlü analığının öfkesi dinmiyordu. O anda «Topal» ı ayakları altında çiğnemek istiyordu. Yanından geçerken misafirlere göstermeden Dürdanenin daima dışarıda kalan ayaklarından birine bastı. Kızcağız bir skandal korkusile, misafirlerini tedirgin etmemek düşüncesile dişini sıktı, sesini çıkarmadı, başını öte tarafa çevirerek yüzünü buruşturdu.

Akşam üzeri misafirler gittikten sonra analığı Dürdanenin karşısına dikildi:

— Kim oluyorsun da misafir odasına misafir alıyorsun? Yukarılarının halini gördün mü? Odayı berbat etmişler...

Şeker meker ikra medip te elâlemin ayağını evime alıştırayım, deme ayaklarını kırarım senin!..

Bir cesetten kopmuş gibi yerde, vücudüne çapraz yatan incecik bacağına analığının testi gibi kalın baldırlı ayağı birkaç kere indi, kalktı, yine indi!..

RADYO PROGRAMI

PAZARTESİ 17/7/939

12.30 Program, 12.35 Türk müziği-Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15-14 Müzik (Karışık program-Pl.), 19 Program, 19.05 Müzik (Debussy - «Prélude a l'aprés-midi d'un faune». 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15 Konuşma (Doktorun saati), 20.30 Türk müziği (Ses ve saz eserleri):

1 — Hicazkâr peşrevi, 2 — Zekâi dede - Hicazkâr beste - Hicri lebinde, 3 — İbrahim Ef. - hicazkâr şarkı - Yok hilâfım hem müdara, 4 — Keman taksimi, 5 — Rakım - hicazkâr şarkı - Bekledim tâ fecre kadar, 6 — Nuri Bey - yürük semai - Mızrabı gamı aşk ile, 7 — Hicazkâr saz semaisi, 8 — Muhtelif saz eserleri ve oyun havaları, 21.10 Konuşma, 21.25 Neşeli plâklar - R., 21.30 Müzik (Yarasa operetinin 1 inci ve 2 inci perdeleri-Pl.), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1 — J. Strauss - Viyana ormanlarının efsanesi (Vals), 2 — Ganglberger - Küçük toplantı (Revü-entermezzo), 3 — Moussorgsky - Bir göz yaşı, 4 — Fereire - Ay-Ay-Ay, 5 — Haydn - Yaradılış, 6 — Bizet - Arleziyen süit No. 1, a) Prélude, b) Menuetto, c) Adagietto, d) Carillon, 8 — Tschaikowsky - Aleji (hazin parça), 9 — Gounod - Ave maria.

23,00 — Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23,20 — Müzik (Cazband - Pl.), 23,55 - 24 — Yarınki program.

SALI 18/7/39

12,30 — Program, 12,35 — Türk müziği.

1 — Neveser peşrevi, 2 — Sadettin Kaynak - neveser şarkı - Hicranla harap oldu, 3 — Salâhaddin Pınar - nihavent şarkı - Hâlâ yaşıyor. 4 — Santur taksimi, 5 — Nihavent şarkı - Körfezdeki dalgın suya bir bak, 6 — Neşetkâr - mahur şarkı - Gücendim ben sana.

13,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 14—Müzik (Richard Strauss'ın eserlerinden - Pl). 19.00 — Program, 19.05 — Müzik (Lucienne Boyer'in plâklarından), 19.15 — Türk müziği (fasıl heyeti), 20.00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 — Konusma, 20.30 — Türk müziği (Klâsik program), (Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti), 21.10 — Konusma, 21.25 — Neseli plâklar - R. 21.30 — Orkestra programının takdimi - Mendelssohn ve Bizet hakkında Halil Bedi Yöntken tarafından, 21.45 — Müzik (radyo orkestrası - Sef: Praetorius).

1 — Mendelssohn - Bartholdy: Hebridler uvertürü, 2 — G. Bizet-senfoni Do majör.

22,30 — Müzik (Schubertin Lied lerinden - Pl.), 23,00 — Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23,20 — Müzik (Cazband - Pl.), 23,55 - 24 — Yarınki program.

ÇARŞAMBA 19/7/939

12,30 — Program, 12,35 — Türk müziği- Pl. 13,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 - 14 — Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künçer),

1 Saint - Saens - Geçid resmi marşı, 2 — Tschaikowsky - Güftesiz şarkı, 3 — Meyerbeer - Le pardon de ploermel operasından fanteri, Lincke - Serenad, 5 — Delibes - Lakme operasından fantezi 19,00 — Program, 19,05 — Müzik (P. Dukas - Çırak sihirbaz: Senfonik parça - Pl.), 19,15 — Türk müziği (Karışık program), 19,45 — Türk müziği (Halk türküleri ve oyun havaları), 20,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 — Konuşma, 20,30 — Türk müziği.

1 — Osman beyin - saba peşrevi, 2 — Dedenin - saba şarkı - Gûşeyle gel bülbülleri, 3 — Aşık Mustafa - saba şarkı - Bir esmere gönül verdim, 4 — Kâzım Uz - hüzzam şarkı-Benzemezsin kimseye, 5 — Keman taksimi, 6 — Mehmet Nasib - hicazkâr şarkı - Görmezsem eğer sevdiceğim, 7 — Refik Fersan - rast şarkı - Yaktı cihanı ateşin, 8 — Halk türküsü - Karşıda kara yonca, 9 — Halk türküsü - İndim dağdan ovaya, 10 — Halk türküsü - Damından görünür bağlar.

21,10 — Haftalık posta kutusu, 21,25 — Neşeli plâklar - R., 21,30 — Müzik (Saksofon soloları - Nihat Esengin tarafından), 21,50 — Müzik (Melodi - Pl.), 22,00 — Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın).

1 — Paul Linche - olur-olur-olur (Şen parça), 2 — Micheli - Buseler serenadı, 3 - Rachmaninow - Serenad, 4 — J. Brahms - Macar dansı No. 3, 5 — Eduard Künneke - Dans süitinden Blus, 6 — Becce - Noturno, 7 — J. Strauss - Neşeli vals operetinden (Suseler valsi), 8 — Ferraris - Çigan sevgisi, 9 — Carl Rydahl - Melodi, 10 — Franz Lehar-Göttergatte operetinden potpuri.

23,00 — Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23,20 — Müzik (Cazband - Pl.) 23,55 - 24 — Yarınki program.

İstanbul HalkTiyatrosu

Kenan Güler ve arkadaşları

Bu ak am Taksim Altın tepe bahçesinde

Bu Dava Böyle Bitti

Vodvil 3 Perde Mişel Oto keti varyetesi Hans Okulta Telepati tecrübeleri

★

EGE TİYATROSU

Temsilleri

Nuri Gençdur ve arkadaşları 17 temmuz Pazartesi akşamı Bakırköy Sakız ağacı Miltiyadi bahçesinde

Fermanlı deli hazretleri

Murad Şamil Varyetesi

Serbest Fikirler:

Hâkimlere vakit değil Nakit Vermeli

(Baştarafı 4 cü sayfada)

hâkimler biliyorum ki, bütçesi rahnesinin zaviyei münfericelerle ölçülemiyecek bir halde olmasından vazifesinin bulunduğu yerle oturduğu yer arasının Mançuri hattından daha kısa olmadığı için her gün kendi evinde bulunan çocuklarının hasretini çekmektedir. Zira evinden sabahları bir hırsız gibi çıkmak, akşamları da yine ayni vaziyette evine dönmek mecburiyetinde kalıyor. Ve bittabi çoluk ve çocuklarını görmiye vakti kalmıyor.

Rica ederim, böyle bir hâkim olsanız senede iki ay taz tatili yerine iki aylık nisbetinde ikramiye almayı tercih etmez misiniz? O halde davamda çok haklı olduğuma da hüküm buyurmaz mısını? Maamafih, bu kadar kuvvetli ve esbabı mucibeli bir müdafaa kâfi gelmiyorsa İnönü müdafiinden de istimdat edeceğim... Zira bugün gibi hatırlıyorum ki müşarileyh yirmi sene kadar evvel İnönünün son hattı müdafaası olan Lozan mevkii müstahkemini de iskat ve iskât ederek bütün dünyanın el kesilmiş alkışları arasında Haydarpaşa istasyonunda zahirde mektep çocuklarına ve hakikatte ise bütün milletine haykırmış olduğu bir nasihatı hakimane ve hâkimanede yine bu davayı müdafaa buyurmuslardı.

Bakınız nasıl?

«Çocuklar! Ben sizin yerinizde «olsaydım, hiç bir bahane ile yarım» «saat kadar olsun derslerimden» «mektebimden ayrılmıya razı ola-» «mazdım! Ve bununla da vatanıma» «daha nafi ve hâdim olduğuma hiç» «şüphe etmezdim!»

Merhum Namık Kemal o gün, o yüzbinlerce halk arasında bulunmak nimet ve saadetine mazhar olsaydı mutlaka bu üç satırdan bir vatan daha yaratırdı. Çünkü bir vatanı kurtaran bir adam bu üç satırla bir vatanın nasıl kurtarılabileceğini en yüksek bir belâgatle muhatablarına ilham buyurmuş idi. Zamanın kıymeti ancak o kadar anlatılabilirdi.

O halde o türlü hareketlerile o nasihatı vatanperveraneyi ne derecede kabul etmiş oldukları pek kestirilemiyecek olan o mekteb çocuklarına benzememiş olmak istiyemiyecekleri şüphesiz bulunan hâkimlerimiz de her senenin iki ayını tatil etmek suretile hak ve adle, binnetice memlekete hizmet etmekten nevama istinkâf etmiş mevkiine düsmüş olmıyacaklar mı?

Görüyorsunuz ki, davamın kazanılmamış bir cihetı kalmamıştır. Karsı ve diğer taraflar icin tutumulacak bir taraf bırakılmamıstır.

Öyle ise yasasın sanlı müdafiimiz, yasasın âdil hâkimlerimiz, yasasın hak ve adalet hâdimlerimiz.

Eyüp Sabri Kafdağlı

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden :

Mektebimize 939 yılı zarfında talebe kayıt ve kabulü şeraiti:

1 — Mektebin tahsil müddeti lise ve yüksek sınıflı olmak üzere altı senedir. Yatılı ve parasızdır. Gayesi Ticaret gemilerimize kaptan ve makinist ve deniz mesleği için fen adamı yetiştirmektedir.

Mektebe kabul olunan talebenin giyimi, yiyimi vesair hususatı mektep tarafından temin edilir.

2 — Mektebin bu sene hem lise ve hem de yüksek sınıfına talebe alınacaktır.

A — Lise sınıfına alınacak talebelerin orta mektebi bitirmiş ve yaşları on beşten küçük, on dokuzdan büyük olmamaları şarttır.

B — Yüksek sınıfa alınacak talebelerin de lise mezunu olmaları lâzımdır.

3 — Yazılmak için pazartesi, çarşamba ve cuma günleri mektebe müracaat edilmelidir.

4 — İsteklilerin mektep müdürlüğüne karşı yazacakları istidalarına aşağıdaki vesikaları rapteylemeleri lazımdır:

A — Hüviyet cüzdanı,

B — Aşı kâğıdı,

C — Mektep şahadetnamesi, veya tasdiknamesi veyahut bunların musaddak suretleri,

D — Polisçe tasdik edilmiş iyi hâl kâğıdı,

E — Velilerinin izahlı adresleri ve tatbik imzaları,

F — 6 adet kartonsuz fotoğrafları «9×6» eb'adında»

5 — Yazılma işi 26 ağustos 939 cumartesi gününe kadardır. Kayıt olanların 28 Ağustos 939 pazartesi günü sıhhî muayeneleri için sabah saat 8 de mektepte bulunmaları lâzımdır.

6 — Fazla tafsilât için Ortaköyde Mektep Müdürlüğüne müracaat olunmalıdır. İstanbuldan gayri mahallerden yapılacak müracaatlara matbu mektebe duhul bilgisinden gönderilir. Müracaat için posta pulu gönderilmesi lâzımdır. «5272»

DAKTILO BAYAN ARANIYOR

Almanca veya İngilizce bilen bir Daktilo bayan aranıyor. Her iki lisanı bilen tercih olunur. Galata P. K. 1055 e mektupla müracaat olunması

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — Telgraf hatları ihtiyacı için «200.000» adet 2 No. lu fincan kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «50.000», muvakkat teminat «3750» lira olup eksiltmesi, 22/Ağustos/939 salı günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda Kınacıyan hanında P. T. T. Ayniyat Şubesi Müdürlüklerinden «250» kuruş bedel mukabilinde verilecektir. «2651» «4722»

Devlet Demiryolları İlânları

Sivasta Lojman yaptırılacak blok ve müteferrik evlerin inşası yeniden kapalı zarf usulile ve vahidi fiyat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 200000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname vesair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara veznesinden (10) lira bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 27/7/939 perşembe günü saat 16 da Devlet Demiryolları Yol Dairesinde toplanacak Merkez I inci Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplarile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 11250 liralık muvakkat teminat.

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Münakalât Vekâletinden alınmış bu işe mahsus ehliyet vesikası İsteklilerin ihale gününden en az sekiz gün evvel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaat etmeleri ve ehliyet vesikasının verilmesine esas lacak belgeleri istidalarına raptetmeleri lâzımdır)

5 — Bu iş için evvelce eksiltme evrakı satın alanların, eksiltme şartnamesindeki ihale tarihini tashih ettirmek üzere bu evrakla birlikte D. D. Yolları Yol dairesine müracaat etmeleri. (2896) (5041)

Bostancıda Sahilde Satılık Arsa

Bostancıda Çatalçeşme karşısında deniz kenarında önü kumluk arsa satılıktır. Bostancı'nın en güzel bir mevkiinde, koya nazır, tramvay durağı yakınında, duvarları ve rıhtımı ve kayıkhanesi yapılmış bir halde bulunan arsanın 21 metre cephesi ve takriben bir dönüm murabbaı mesahası vardır. İsteklilerin her gün sabahları (10) dan (12) ye kadar «Yeni Sabah» idare memurluğuna müracaatları.

Afyonkarahisar Belediyesinden :

63800 lira bedeli keşifli Belediye Elektrik tesisatı için iki adet buhar kazanı, iki adet buhar makinesi ve ikiadet alternatörile birlikte teferrüatı 7/7/939 tarihinden 22/8/939 tarihine kadar 45 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

İhalesi 22/8/939 salı günü saat 14 de Encümeni Belediyece icra edilecektir.

İğreti teminat 4440 liradır.

Bu işe ait keşifname, şartname vesair evrakı 319 kuruş bedel mukabili istiyenlere verilir.

Taliplerin 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olmaları ve teklif mektuplarını mezkûr kanunun 32 ve bunu müteakip maddeleri çerçevesi dahilinde ihale saatinden bir saat önce Encümeni Belediyeye vermeleri ve mukabili bir makbuz almaları lâzımdır

İsteklilerin belli gün ve saatte dairei belediyede hazır bulunmaları veya teklif mektuplarını vaktinde vermeleri ilân olunur. (5091)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan.

1 — Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı ihtiyacı için 3000 çift erat kundurası kapalı zarfla ve 2/8/939 çarşamba günü saat 15 te eksiltmeye konmuştur.

2 — Şartnamesi ve nümunesi komisyondadır. Görülebilir.

3 — Tahminî fiyatı 14100 lira ve muvakkat teminatı 1058 liradır.

4 — İsteklilerin gösterilen eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektuplarını Galata Rıhtım caddesinde Veli Alemdar Hanının ikinci katındaki komisyona vermeleri. »5252»

Maarif Vekilliğinden :

Vekilliğimiz Neşriyat Müdürlüğü kadrosunda 30 lira aslî maaşlı Derleme Memurluğu münhaldir.

Bu işe alınacak memurin yüksek mektep mezunu olması ve askerlik vazifesini yapmış bulunması şarttır. Edebiyat Fakültesi mezunu olanlar ve ecnebi dil bilenler tercih olunacaktır.

Taliplerin 20/VII/1939 perşembe günü akşamına kadar müsbit evrak ve fotoğrafları ilişik birer istida ile Vekilliğimiz Neşriyat Müdürlüğüne müracaatları lâzımdır. İstekliler arasında yapılacak müsabakanın yeri ve tarihi alâkadarlara ayrıca bildirilecektir. «2982 «5140»

KANZUK

NASIR İLÂCI

En muannid ve eski nasırları bile kökünden çıkarır. Elli senedenberi Avrupa ve Amerikada mazharı takdir olmuş bir ilâçtır. Kanzuk Nasır ilâcı her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Müşterilerine şükran borcunu ödeyebilmek için

ARSEBUK

Yünlü; İpekli, Keten, Pamuklu, Organti Reversibl, Avrupa Emprimeleri, Trikotaj fiatlarını Ticaret Odasının müsaadei mahsusasile 15. 7. 939 tarihinden itibaren işitilmemiş bir dereceye indirdi.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 282 Tel: 49341
İstanbul Çakmakçılar No 183 Tel: 22991

Nafıa Vekâletinden:

15/8/939 salı günü saat 11 de Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda 5450 lira muhammen bedelli 1 adet torna, bir adet kolonlo makap, bir adet daire destere ve iki adet plânya tezgâhlarının Çumra istasyonunda vagonda teslim şartile montaj masrafı Vekâlete ve montajı müteahhide ait olmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 408 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte ayni gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «2667» «4765»

Dr. Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri-pazar hariç her gün 2,5 - 5 salı ve cumartesi sabahları 9 - 11 hakikî fıkara kabul olunur. T. 22398

Fenni Sünnetçi

EMİN FİDAN

Kabine: Beşiktaş Erip Apartımanı Tel: 44395 Ev. Suadiye Akkurt S. N. 1 Taşradan Sünnete gelenlere kolaylı çoktur.

Müracaat bir hafta evvel lâzımdır

Gümrük Muhafaza Genel komutanlığı İstanbul Levazım amirliği satınalma komisyonundan:

Cinsi ve miktarı	tahmini fiatı lira kuruş	muvakkat teminat lira kuruş	günü
336 çift siyah fotin	1545 60	116 00	2/8/939 çarşamba saat 14 de
1500 adet avcı yemenisi	3750 00	272 00	2/8/939 çarşamba sa- 14,30 da.

1 — Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı ihtiyacı için alınacak iki kalem eşya ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Bunların tutarlarile muvakkat teminat miktarı yukarıda gösterilmiştir. Nümune ve şartnameleri de komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin gösterilen gün ve saatlerde kanunî vesika ve teminat makbuzlarile Galata Rıhtım caddesinde Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri . «5251»

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden :

1 — Muhammen bedeli 1525,40 bin beş yüz yirmi beş lira 40 kuruş tutan peşel malzemesi C. İ. F. İstanbul açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

2 — Muvakkat teminat (114,41) liradır.

3 — Eksiltme 7/8/939 pazartesi günü saat 15 de Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan arttırma ve Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu işe ait şartnameler idarenin Levazım Müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.

5 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları (4145)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

17 Temmuzdan 24 Temmuza kadar muhtelif hatlara kalkan vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Güneysu), perşembe 12 de (Tarı), pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Bursa), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.

İzmit hattına — Salı, perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.

Mudanya hattına — Pazartesi 13 de ve diğer günler 8.45 de (Marakaz) sistemi vapurlardan biri. Cumartesi ayrıca 13.30 da ve pazar 20 de (Trak). Çarşamba postası hane rıhtımından ve diğer postalar Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 de (Trak), ayrıca çarşamba 20 de (Antalya), Cumartesi 20 de (Bursa). (Trak) Galata rıhtımından, diğerleri Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Kemal), cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.

İzmir sür'at hattına — Pazar 11 de (Ege). Galata rıhtımından.

Mersin hattına — Salı 10 da (Mersin), cuma 10 da (Konya). Sirkeci rıhtımından. (5275)

Not:

Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerden öğrenilir.

Karaköy acenteliği	— Karaköy, Köprübaşı	42362
Galata acenteliği	— Galata, İstanbul Mıntaka Liman Reisliği binası altında.	40133
Sirkeci acenteliği	— Sirkeci, yolcu salonu	22740

Karaköy'de bulunan İstanbul acenteliğimiz Galata rıhtımı üzerinde Devlet Limanları Umum Müdürlüğü (eski Denizbank) binasının alt katındaki daireye nakletmiş olduğu alâkadarana ilân olunur. (5274)

Telefon No.	
İstanbul Baş acenteliği	42362
Galata acenteliği	40133
Sirkeci »	22740

Kızılay Horhor Semti Ocağının Büyük Sünnet Düğünü

Saraçhanebaşı Hayriye Lisesi yanında Yeni Özen sinemasında 12 ağustos 939 cumartesi günü akşamı yapılacaktır.

Kayıt muamelesi için sinema bahçesindeki hey'ete müracaat.

Üniversite Rektörlüğünden:

Orta öğretim müesseselerine yabancı dil öğretmeni yetiştirmek maksadile fransızca, ingilizce ve almanca kurslarına yeniden talebe kabul edilecektir. Kabul edilenler ayda 30 ar lira harçlık ile bir yıl yabancı dil kurslarına devam edecek ve tedrisatta muvaffak olanlar bir yıl da dilini öğrendikleri yabancı memlekete gönderileceklerdir.

Seçme sınavları 25 ve 26 eylûl pazartesi ve salı günlerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınavlara iştirak edebilmek için:

1 — Türk olmak,

2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veyahut bir öğretmen okulundan mezun olmak (Olgunluk şart değildir.)

3 — Üniversitede 22 ve 23 eylûl 1939 günlerinde teşkil edilecek sağlık komisyonunca muayene edilerek tahsile mani bir hali olmadığını bildiren bir rapor almış bulunmak şarttır.

Sınavda muvaffak olanlardan, tahsil müddetlerinin iki misli Maarif Vekâleti emrinde çalışacaklarını tesbit eden bir taahhütname alınacaktır.

Tedrisat sabahtan akşama kadar devam edeceğinden kurs talebesinin hariçte hiç bir işle meşgul olmamaları şarttır.

Taliplerin tahsil vesikaları ve 6 adet fotoğraflarile birlikte 20/IX/939 çarşamba günü akşamına kadar Üniversite Tedris İşleri Direktörlüğüne müracaatları. (5208)

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4

Pazardan maada her gün 15 ten sonra Telefon :40127

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 33 Telefon 41358

Ankarada

AKBA

Kitapevi - Kâatcılık - Türkçe ve yabancı dil gazete, mecmua, kitap siparişlerini en doğru yapan bir yerdir. Erika ve İdeal yazı makineleri satış yeridir. Telefon : 3377

Sahibi: Ahmet Cemaleddin SARAÇOĞLU
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya